

Ky projekt financohet
nga Bashkimi European

PARTNERËT SHQIPËRI
PËR NDRYSHIM DHE ZHVILLIM

QENDRA KOMBËTARE BURIMORE
PËR **SHOQËRINË CIVILE NË SHQIPËRI**

VLERËSIMI I KAPACITETEVE DHE NEVOJAVE TË ORGANIZATAVE TË SHOQËRISË CIVILE NË SHQIPËRI

Raport Vlerësimi

VLERËSIMI I KAPACITETEVE DHE NEVOJAVE TË ORGANIZATAVE TË SHOQËRISË CIVILE NË SHQIPËRI

© Partnerët Shqipëri për Ndryshim dhe Zhvillim. Të gjitha të drejtat e rezervuara.
Tiranë, Shqipëri 2025

Partnerët Shqipëri për Ndryshim dhe Zhvillim

Email: partners@partnersalbania.org

Website: www.partnersalbania.org

Qendra Kombëtare Burimore për Shoqërinë Civile

Email: info@resourcecentre.al

Website: www.resourcecentre.al

Rruga e Elbasanit, Godina Park Gate, Kati I 10-të,
Ap. 71 / 73, PO BOX 2418/1
Kodi Postar 1010, Tirana, Albania
Tel: +355 4 2254881

Përgatitur nga:

Xhoana Zeqo

Grafika dhe faqosja:

Regana Hysenbelli

Ky raport është realizuar me mbështetjen e Bashkimit Evropian. Informacioni dhe pikëpamjet e paraqitura në këtë raport janë ato të autorit dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht opinionin zyrtar të Bashkimit Evropian. As institucionet dhe organet e Bashkimit Evropian, as cildo person që vepron në emër të tyre, nuk mund të konsiderohet përgjegjës për përdorimin që mund të bëhet nga informacioni që përmban ai.

Partnerët Shqipëri dhe Qendra Kombëtare Burimore për Shoqërinë Civile në Shqipëri falenderojnë të gjitha organizatat për bashkëpunimin dhe përfshirjen në realizimin e këtij studimi.

HYRJE

Ky vlerësim u realizua nga Qendra Kombëtare Burimore për Shoqërinë Civile në Shqipëri, një platformë për shoqërinë civile në nivel kombëtar e lokal, në mbështetje të fuqizimit të kapaciteteve të sektorit, nxitjes dhe lehtësimit të dialogut në politikëbërje dhe përpjekjeve advokuese për një mjedis mundësues.

Qendra është një nismë e Partnerëve Shqipëri për Ndryshim dhe Zhvillim, e nisur në vitin 2019, e cila zbatohet në partneritet me Qendrën Shqiptare për Popullsinë dhe Zhvillimin (ACPD) dhe Lëvizjen Evropiane në Shqipëri (EMA), me mbështetjen e Bashkimit Evropian.

Vlerësimi ka për qëllim të identifikojë nevojat aktuale të organizatave për zhvillimin e kapaciteteve në aspekte kyçe të rritjes dhe veprimtarisë së organizatave të shoqërisë civile. Këto nevoja do të shërbejnë si bazë për zhvillimin e programeve të ardhshme për rritje kapaciteti nga Qendra Kombëtare Burimore, në shërbim të sektorit të shoqërisë civile. Gjetjet e vlerësimit gjithashtu mund t'u vijnë në ndihmë organizatave, donatorëve dhe institucioneve të tjera që punojnë për mbështetjen e organizatave të shoqërisë civile dhe zhvillimin e mëtejshëm të sektorit në vend.

Për hartimin e këtij raporti, Qendra Kombëtare Burimore ndërmorri një vëzhgim online nëpërmjet një pyetësi gjysmë të strukturuar, shpërndarë dhe plotësuar nga organizata të shoqërisë civile (OSHC) përgjatë muajit dhjetor 2024 - janar 2025. Pyetësi është strukturuar në gjashtë rubrika, duke mbledhur të dhëna dhe identifikuar nevojat në këto fusha: (1) qeverisja, zhvillimi dhe menaxhimi organizativ; (2) angazhimi në politikëbërje dhe pjesëmarrja në nisma advokuese; (3) përfshirja e organizatave në proceset e integritetit evropian; (4) transparenca e OSHC-ve ndaj publikut; (5) komunikimi dhe bashkëpunimi mes OSHC-ve dhe mediave; dhe (6) marrëdhënia me sektorin privat. 110 organizata jofitimprurëse (OJF), rrjete dhe grupime informale nga të dymbëdhjetë qarqet e vendit, morën pjesë në këtë vëzhgim duke plotësuar pyetësin online dhe shprehur opinionet e tyre.

Kufizimet e vlerësimit

Gjatë zhvillimit të raportit, si në mbledhjen e të dhënave dhe në shkrimin e raportit të vlerësimit kufizimet kryesore ishin: (1) numri i organizatave të përfshira, i cili megjithëse në dukje është i ulët në krahasim me numrin e organizatave që rezultojnë të regjistruara (2000+ OSHC të regjistruara pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve), është një kampion studimi përfaqësues sepse përfshin pjesën më të madhe të organizatave aktive në vend; (2) pjesëmarrja e lartë e organizatave nga kryeqyteti, në masën 55%, mund të ndikojë në rezultate, duke i orientuar ato më shumë drejt çështjeve dhe përparësive të qendrave urbane, krahasuar me rajonet rurale ose më pak të përfaqësuara. Për të minimizuar këtë ndikim, është kryer një analizë krahasimore sipas vendndodhjes së OSHC-ve që kanë dhënë përgjigje, në shumicën e treguesve të matur; (3) të dhënat e vetëraportuara nga OSHC-të, vlerësimi i kapacitetit u bazua në informacionet e marra përmes një vëzhgimi online të përfaqësuesve të OSHC-ve dhe vetëdeklarimit të tyre për të gjitha çështjet. Në këto kushte, të dhënat e vetëraportuara kufizohen nga fakti që ato mund të jenë subjektive dhe nuk mund të verifikohen në mënyrë të pavarur.

SHKURTIME

AFD	Agjencia Franceze për Zhvillim
BE	Bashkimi Evropian
GIZ	Shoqëria Gjermane për Bashkëpunim Ndërkombëtar
HELVETAS	Helvetas Swiss Intercooperation
OJF	Organizatë Jofitimprurëse
OSHC	Organizata të shoqërisë civile
SIDA	Agjencia Suedeze për Bashkëpunim dhe Zhvillim Ndërkombëtar
TVSH	Tatimi mbi Vlerën e Shtuar
UN WOMEN	Enti i Kombeve të Bashkuara për Barazinë Gjinore dhe Fuqizimin e Grave
UNDP	Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillimin
UNFPA	Agjensia e Kombeve të Bashkuara për Shëndetin Seksual dhe Riprodhues

TË DHËNA TË PËRGJITHSHME RRETH OSHC-VE PJESËMARRËSE NË VLERËSIM

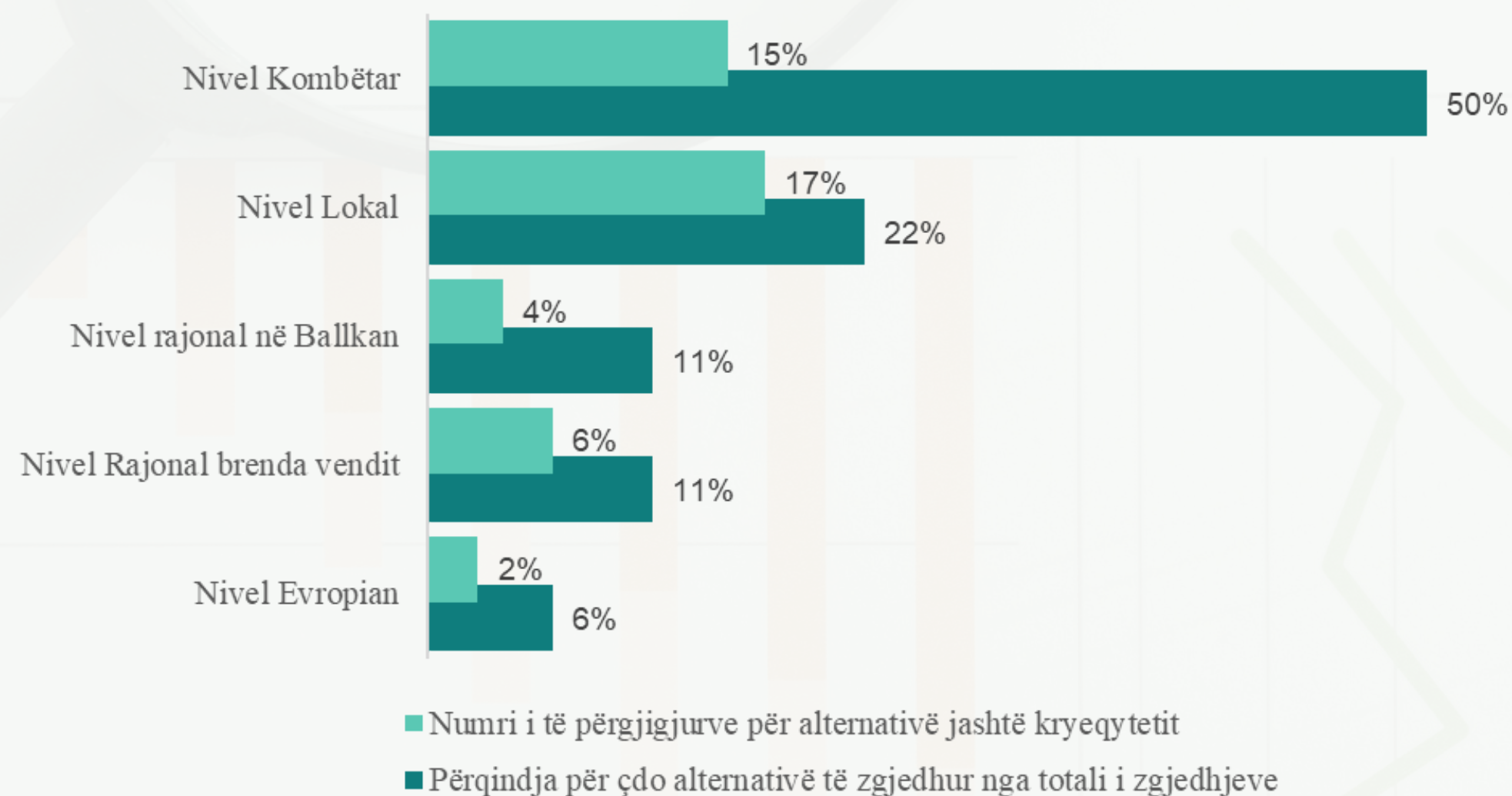
Në këtë vlerësim morën pjesë 110 organizata jofitimprurëse (OJF), rrjete dhe grupime informale.

Vlerësimi përfshiu organizata nga qytete të ndryshme të vendit, duke reflektuar një shtrirje gjeografike të gjerë: Bulqizë, Fier, Fushë-Arrëz, Lezhë, Maliq, Pukë, Tropojë, Librazhd, Lushnjë, Rrëshen, Sarandë, Korçë, Berat, Gjirokastrë, Përmet, Durrës, Shkodër, Elbasan, Vlorë dhe Tiranë.

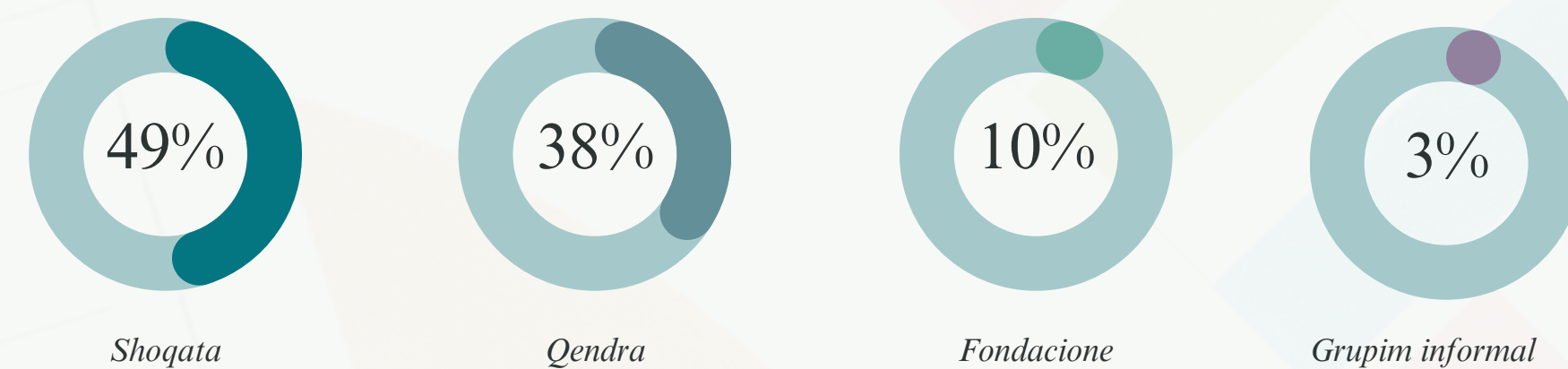
Të dhënat tregojnë se OSHC-të ushtrojnë veprimtarinë e tyre në disa nivele gjeografike, ku niveli kombëtar është më i përhapuri, pasuar nga aktiviteti në nivel lokal. Ky rezultat ndikohet në mënyrë të konsiderueshme nga numri i madh i OSHC-ve të vendosura në kryeqytet, pjesëmarrëse në vlerësim, të cilat kryesisht ushtrojnë aktivitet në nivel kombëtar.

Kur krahasohen të dhënat sipas vendndodhjes së organizatave, rezulton se 77% e OSHC-ve jashtë kryeqytetit ushtrojnë aktivitet kryesisht në nivel lokal.

Zona gjeografike e ushtrimit të aktivitetit të OSHC-ve*

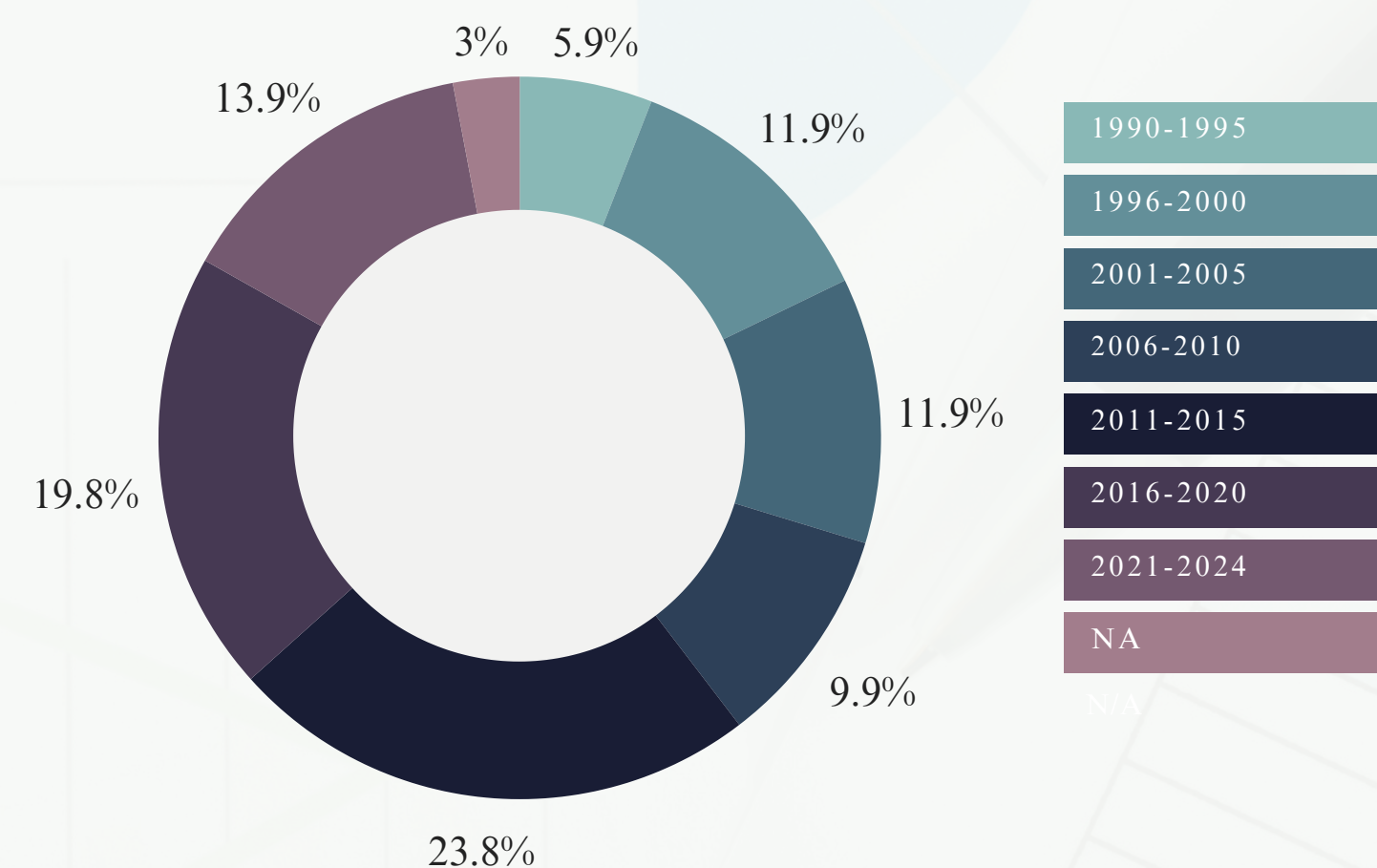

Forma e organizimit të OSHC-ve pjesëmarrëse

Nga organizatat e shoqërisë civile të përfshira në vlerësim, 49% janë të regjistruara si “shoqata”, duke përbërë formën më të zakonshme ligjore të organizimit. Edhe pse grupimet informale kanë një përfaqësim të ulët në kampionin e OSHC-ve pjesëmarrëse (vetëm 3 organizata), ato vijojnë të ekzistojnë si një formë organizimi brenda shoqërisë civile në vend. Grupimet informale të përfshira në vlerësim gjenden kryesisht në qendrat urbane të mëdha, si Tirana, Vlora dhe Shkodra, dhe zhvillojnë aktivitetin e tyre në nivel lokal dhe kombëtar. Fushat kryesore të veprimtarisë së tyre përfshijnë: zhvillimin e shoqërisë civile dhe vullnetarizmin; të rinjtë dhe fëmijët; të drejtat e njeriut; mbrojtjen e mjedisit; demokracinë, qeverisjen e mirë dhe sundimin e ligjit; fuqizimin e gruas dhe çështjet gjinore; si dhe kulturën dhe artin.

Shpërndarja e OSHC-ve sipas vitit të themelimit

Raportet e vlerësimit ndër vite tregojnë se ka një rritje të qëndrueshme të themelimit dhe regjistrimit të OSHC-ve, ku periudha 2011-2021 rezulton me përqëndrimin më të lartë të regjistrimit të OSHC-ve.

Fushat e veprimtarisë së OSHC-ve*

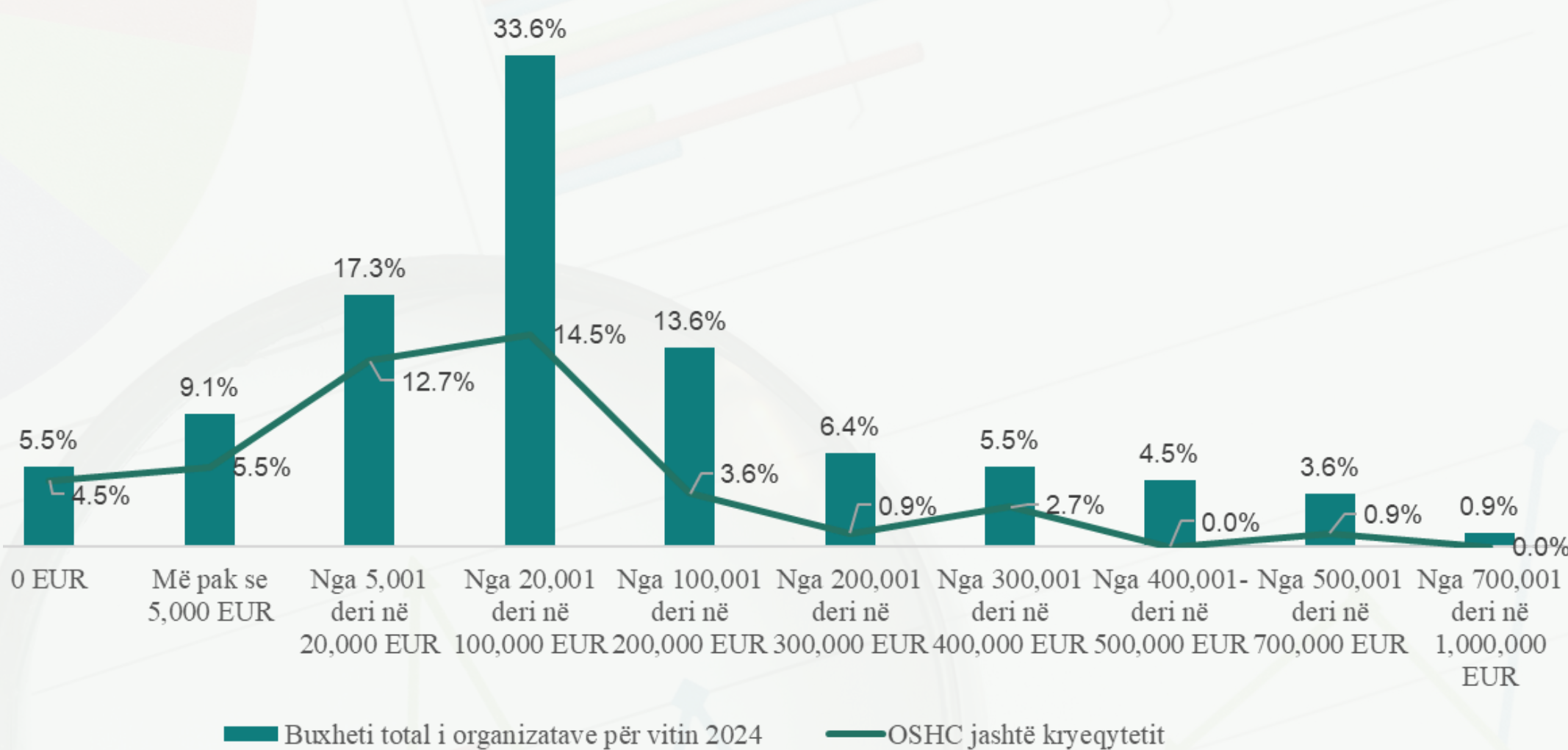

Shumica e OSHC-ve pjesëmarrëse në vlerësim, zhvillojnë veprimtarinë e tyre kryesisht në fushën e të rinjve dhe fëmijëve, ndjekur nga fuqizimi i gruas dhe çështjet gjinore, mbrojtja e mjedisit dhe të drejtat e njeriut. Megjithatë, organizatat vazhdojnë të jenë të angazhuara në një gamë të gjerë fushash, duke përfshirë ofrimin e shërbimeve sociale, edukimin dhe kërkimin, demokracinë dhe sundimin e ligjit, mirëqeverisjen, mbrojtjen e mjedisit, si dhe marrëdhëniet ndërkombëtare.

TË DHËNA TË PËRGJITHSHME RRETH OSHC-VE PJESËMARRËSE NË VLERËSIM

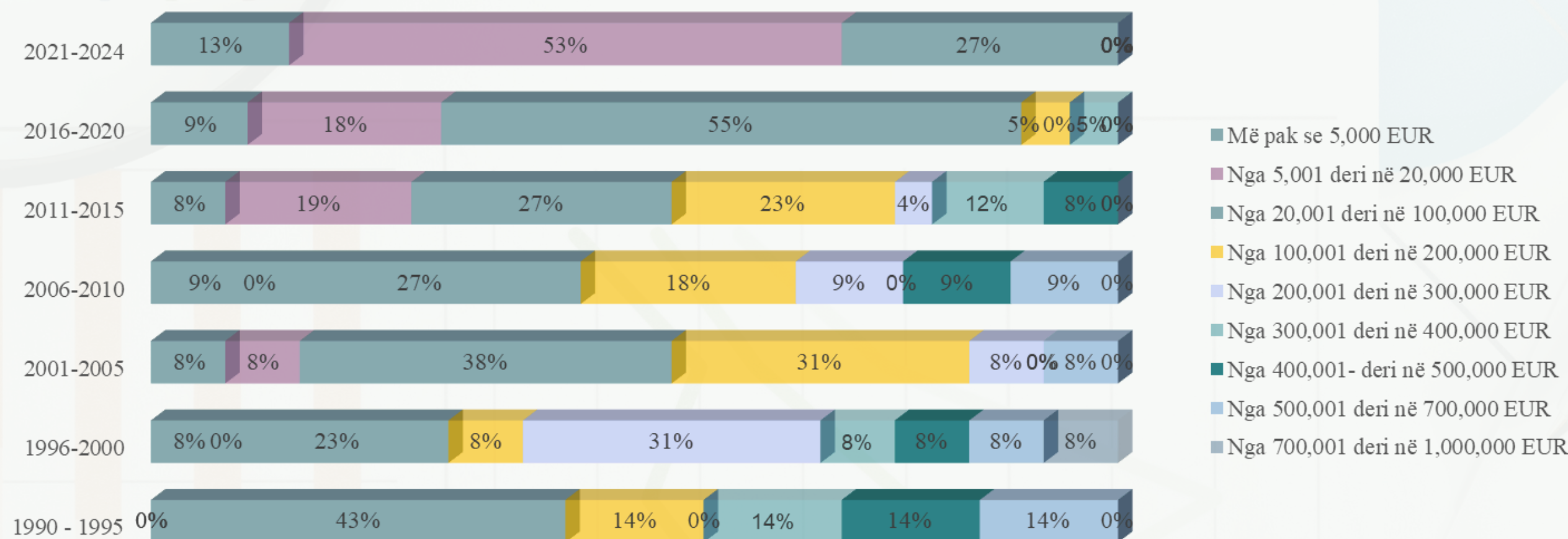
Buxheti i OSHC-ve sipas vendndodhjes

Sikurse vitet e kaluara, të dhënat e grumbulluara tregojnë se buxheti vjetor i OSHC-ve varion nga 0 deri në 1,000,000 EUR. Pjesa më e madhe e OSHC-ve pjesëmarrëse në vlerësim (34%) operojnë me buxhete nga 20,001 deri në 100,000 EUR, ku 14.5% të të përgjigjurve janë OSHC jashtë kryeqytetit. 15% e pjesëmarrësve raportojnë buxhete nga 0-5,000 EUR, ku një përqindje e konsiderueshme (69%) janë OSHC të vendosura jashtë kryeqytetit.

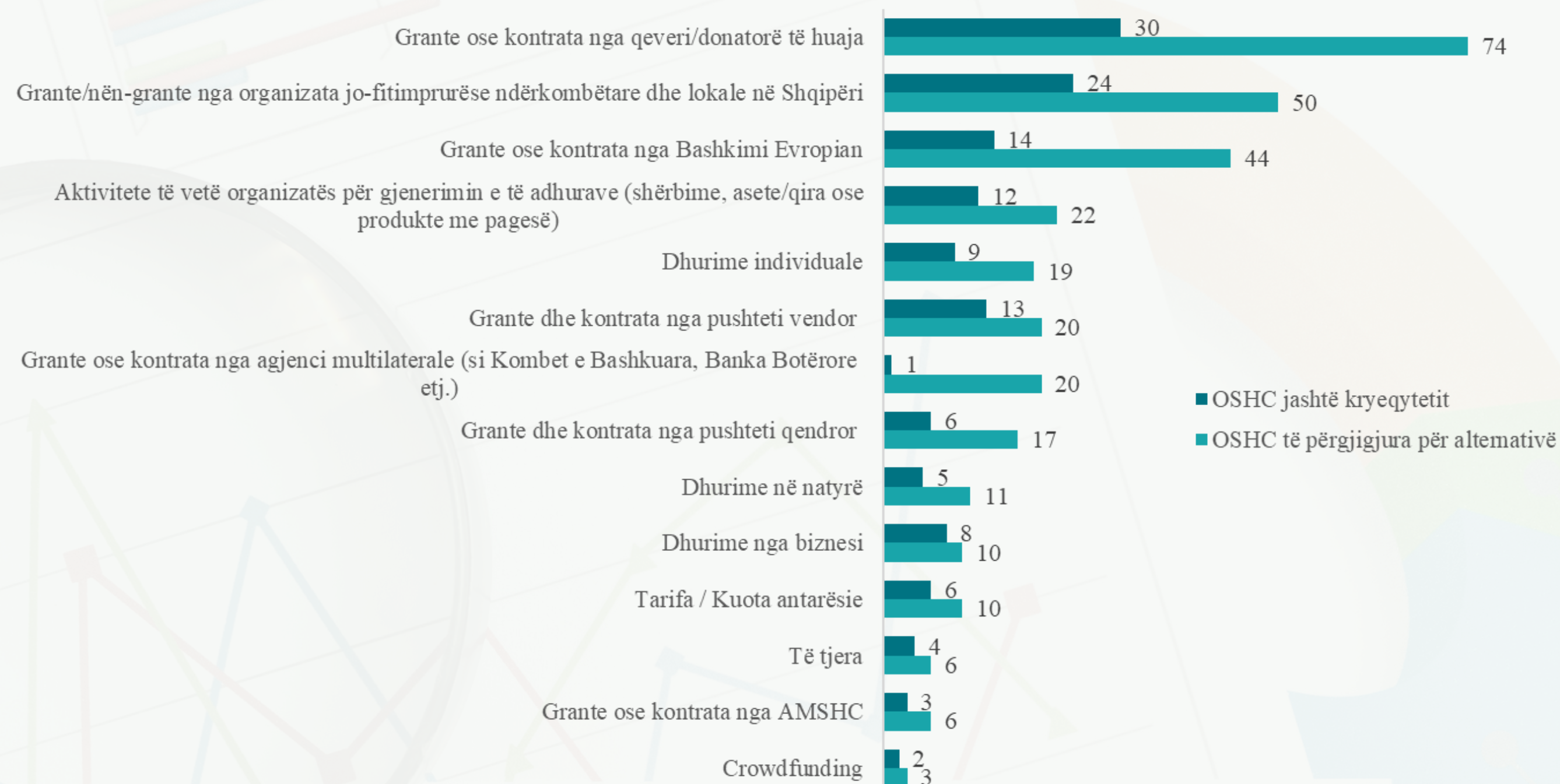
Nga ana tjetër, 9% e OSHC-ve të përgjigjura raportojnë buxhete mbi 400,001 EUR deri 1,000,000 EUR, nga ku, vetëm 0.9% e tyre janë jashtë kryeqytetit.

Buxheti i OSHC-ve sipas vjetërsisë

Nëse krahasojmë nivelin e buxhetit të OSHC-ve me vjetërsinë e tyre, ka një shpërndarje të niveleve të buxhetit nëpër të gjithë fashat e vjetërsisë. Megjithatë, vihet re se organizatat e themeluara përgjatë periudhës 2011-2024, rezultojnë më së shumti më nivel buxheti nën 20,000 Euro, krahasimisht me ato të themeluara përgjatë 1995-2010.

Burimet kryesore të të ardhurave vjetore të organizatës për vitin 2024*

Grantet ose kontratat nga qeveri/donatorë të huaja vijnë të mbeten burimi kryesor i të ardhurave të raportuar nga për 74 nga 110 OSHC pjesëmarrëse, ndjekur nga Grantet/nën-grantet nga organizata jofitimprurëse ndërkombëtare dhe lokale në Shqipëri (50 OSHC) dhe Grantet ose kontratat nga Bashkimi Evropian (44 OSHC). Ndër donatorët e huaj të listuar përveç Bashkimit Evropian listohen më së shumti agjenci multilaterale nën-misionet e Kombeve të Bashkuara si UNDP, UNFPA, UNWOMEN, por dhe agjenci të tjera ndërkombëtare si GIZ, Helevetas, AFD, SIDA etj.

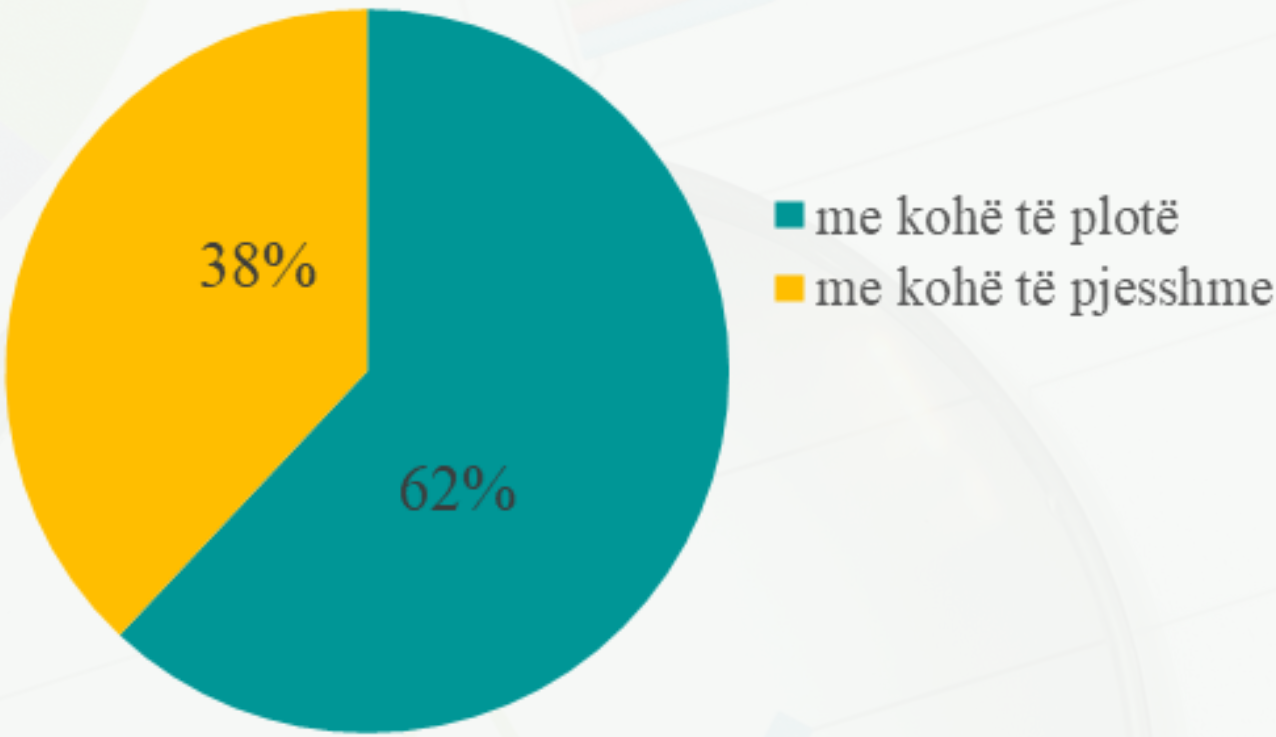
Ndërkohë, grantet dhe kontratat nga pushteti qendror dhe lokal vijnë të mbeten në nivele të ulta të ardhurash (17 dhe 20 OSHC). Ndër institucionet publike më të përmendura kryesisht si financues listohen Agjencia Kombëtare e Rinisë dhe Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në nivel qendror dhe Bashkia e Tiranës në nivel vendor.

Grantet dhe kontratat nga pushteti vendor, edhe pse renditen në të njëjtin pozicion si burim financimi, kanë një peshë lehtësisht më të lartë tek OSHC-të e vendosura jashtë kryeqytetit. Këto të fundit përbëjnë mbi dy të tretat e të totalit të financimeve për OSHC-të nga ky burim financimi.

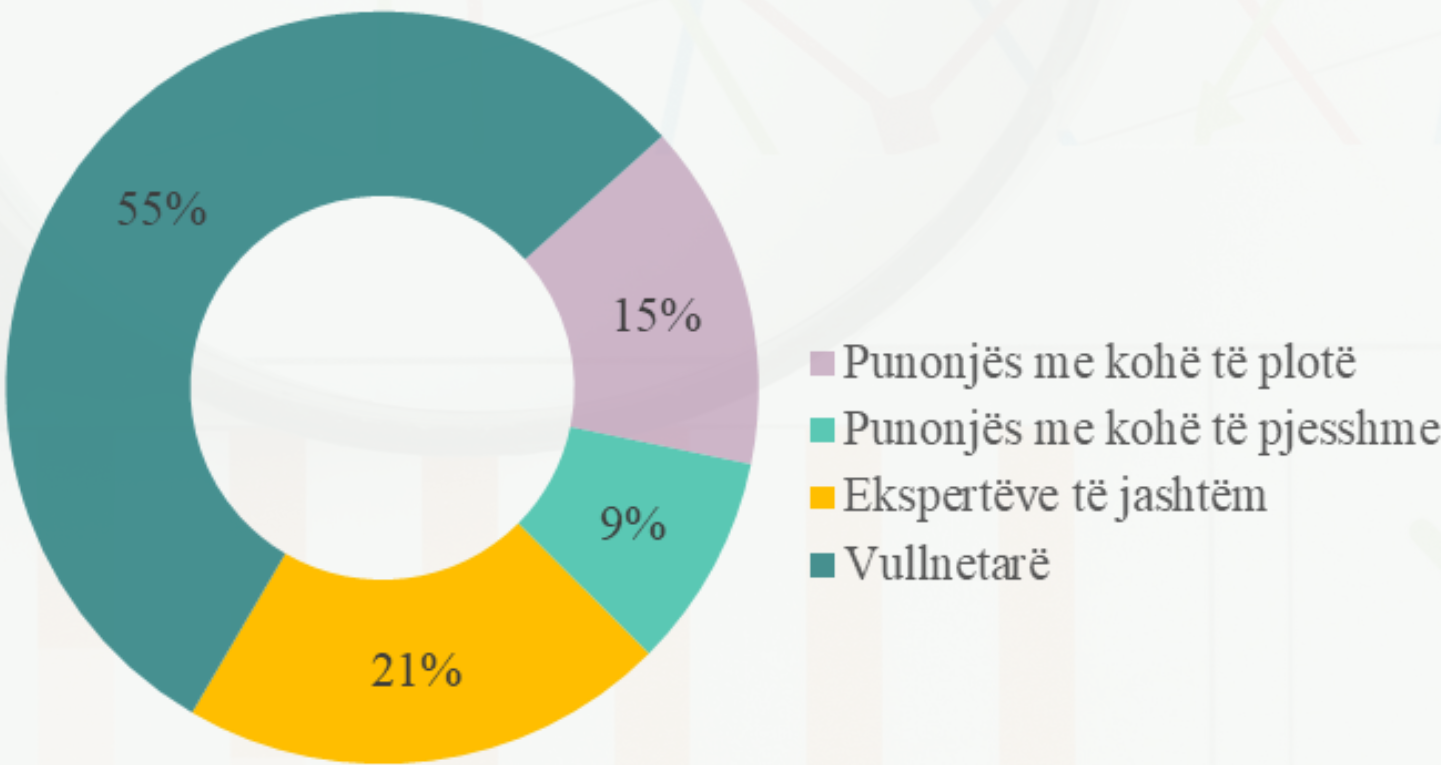
TË DHËNA TË PËRGJITHSHME RRETH OSHC-VE PJESËMARRËSE NË VLERËSIM

Edhe këtë vit, punësimi me kohë të plotë mbetet forma më e përhapur e punësimit në OSHC-të pjesë e vlerësimit. Gratë dhe vajzat përbëjnë shumicën e të punësuarve (69%), dhe në 55% të OSHC-ve pjesëmarrëse ato mbajnë pozita drejtuese.

Punësimi në sektor gjatë 2024

Ndërkohë ndarja mesatarisht e burimeve njerëzore të përfshira gjatë 2024

Përveç të punësuarve, pjesa më e madhe e të përgjigjurve, raportojnë se përgjatë 2024 kanë angazhuar gjithashtu ekspertë të jashtëm dhe vullnetarë përkatësisht në masën 82% dhe 80%.

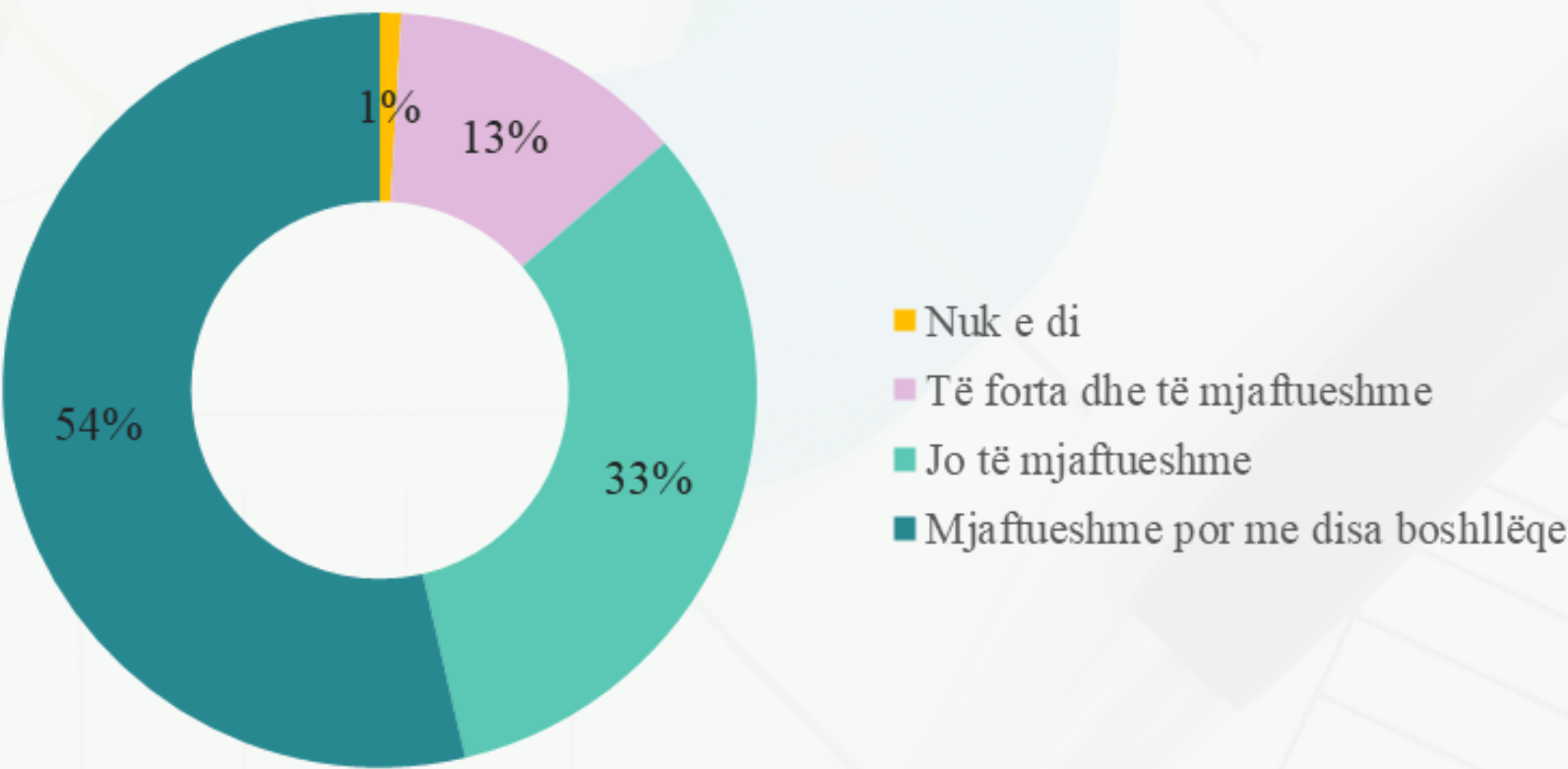
Përfaqësimi gjinor i punonjësve të OSHC-ve

Përfaqësimi gjinor në pozicione drejtuese

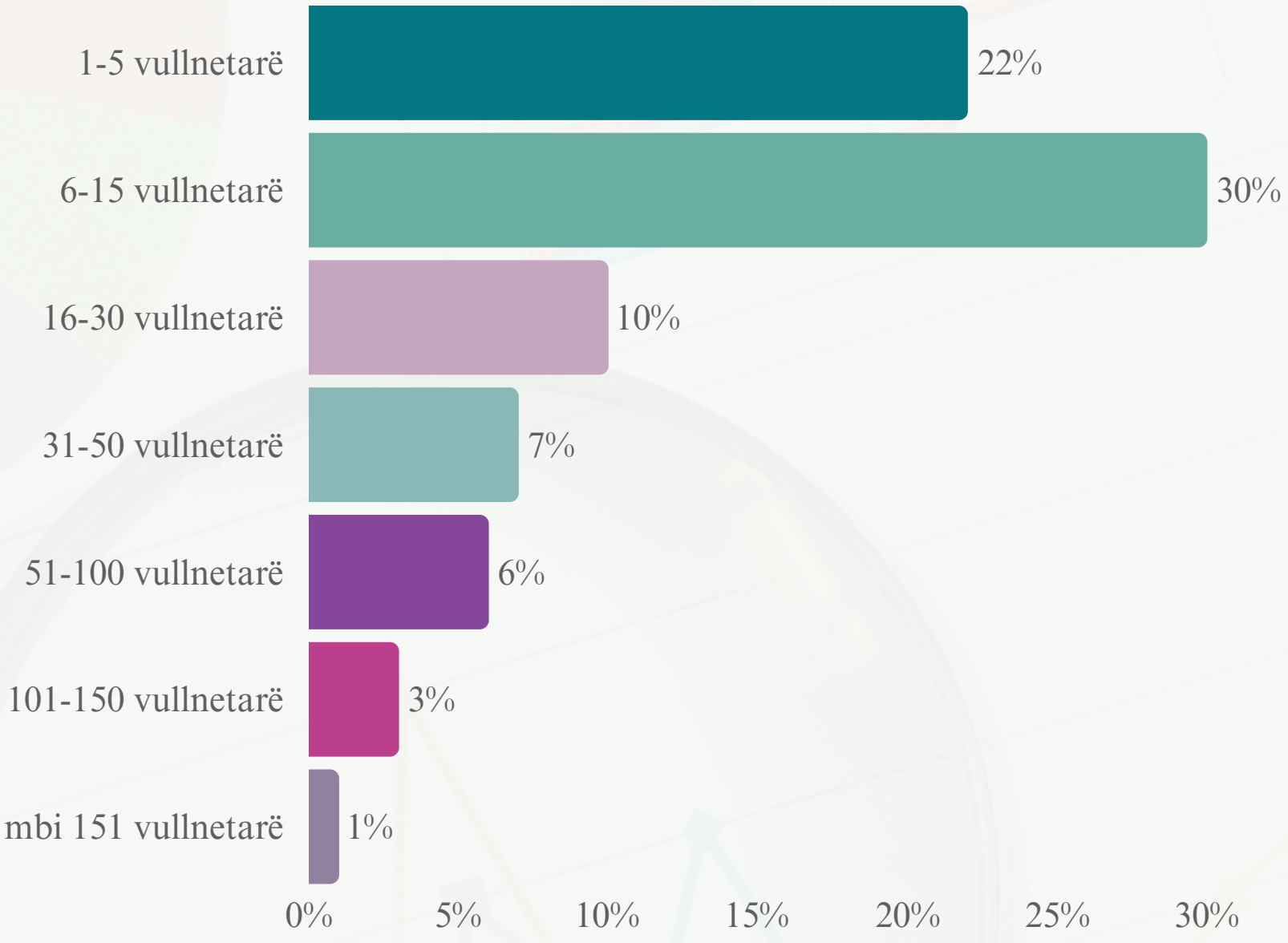

Vlerësimi i kapaciteteve të stafit të OSHC-ve

Kapacitetet e stafit të organizatave pjesëmarrëse në vlerësim vlerësohen kryesisht si të mjaftueshme, megjithëse me disa boshllëqe. Krahësuar me vitin e kaluar, vihet re një rritje e organizatave që e konsiderojnë stafin e tyre me kapacitete të forta dhe të mjaftueshme, nga 22% në vitin 2023[1] në 33% në vitin 2024.

TË DHËNA TË PËRGJITHSHME RRETH OSHC-VE PJESËMARRËSE NË VLERËSIM

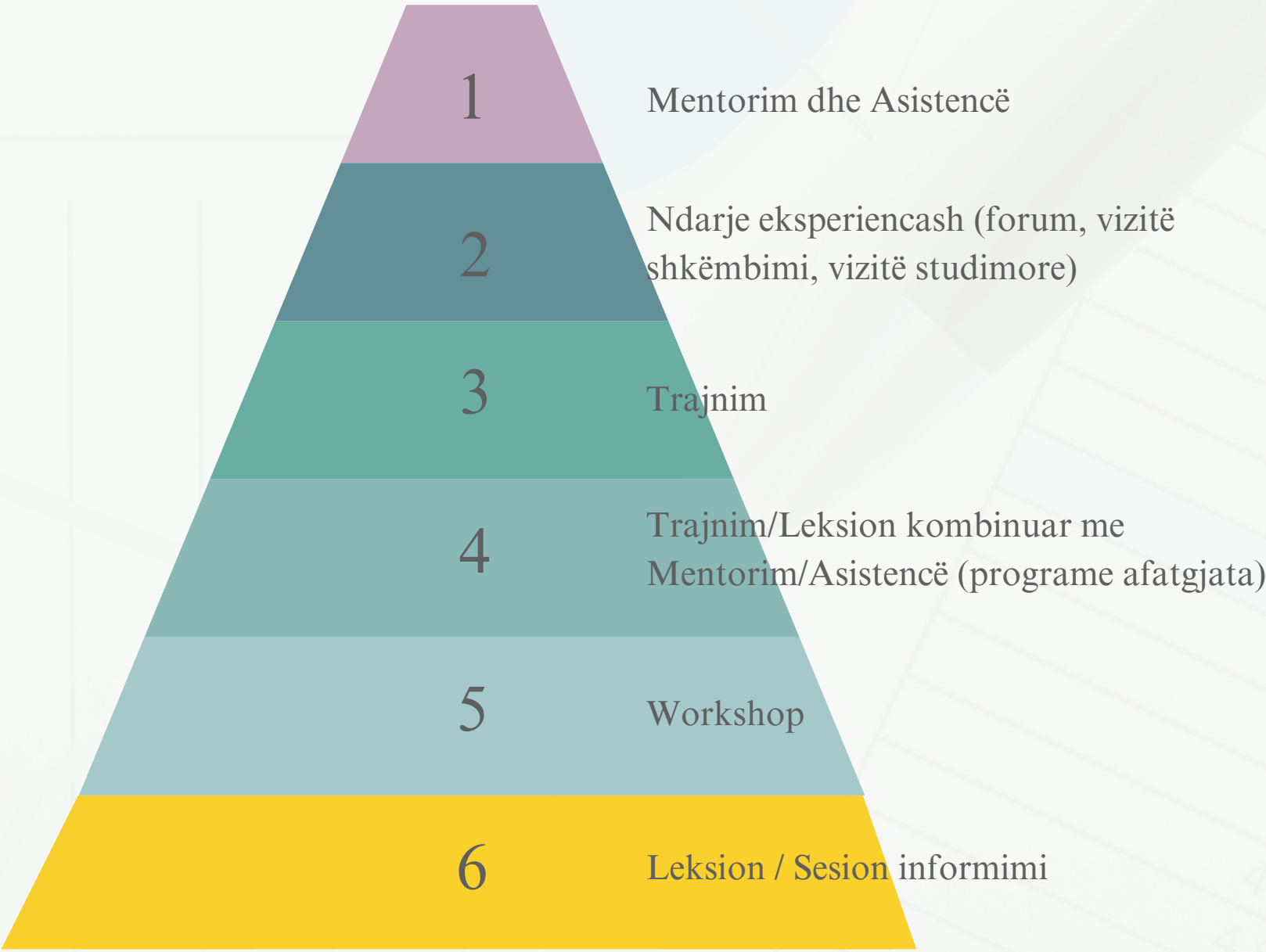
Si pjesë e vlerësimit, OSHC-ve që morën pjesë në studim, ju kërkua të deklaronin numrin e vullnetarëve të angazhuar gjatë vitit 2024 dhe të vlerësonin mesatarisht kontributin në kohë të angazhimit të tyre. Numri i vullnetarëve të deklaruar varioi nga 1 deri në 533 për organizatë. 52% e OSHC-ve rezultoi se kanë të angazhuar deri në 15 vullnetarë.

Nga të dhënat e grumbulluara, rezultoi se angazhimi mesatar i një vullnetari pranë organizatave pjesëmarrëse është rreth 9.8 orë në muaj, por kjo mesatare është e ndikuar nga prania e raste me angazhim shumë të lartë vullnetarësh.

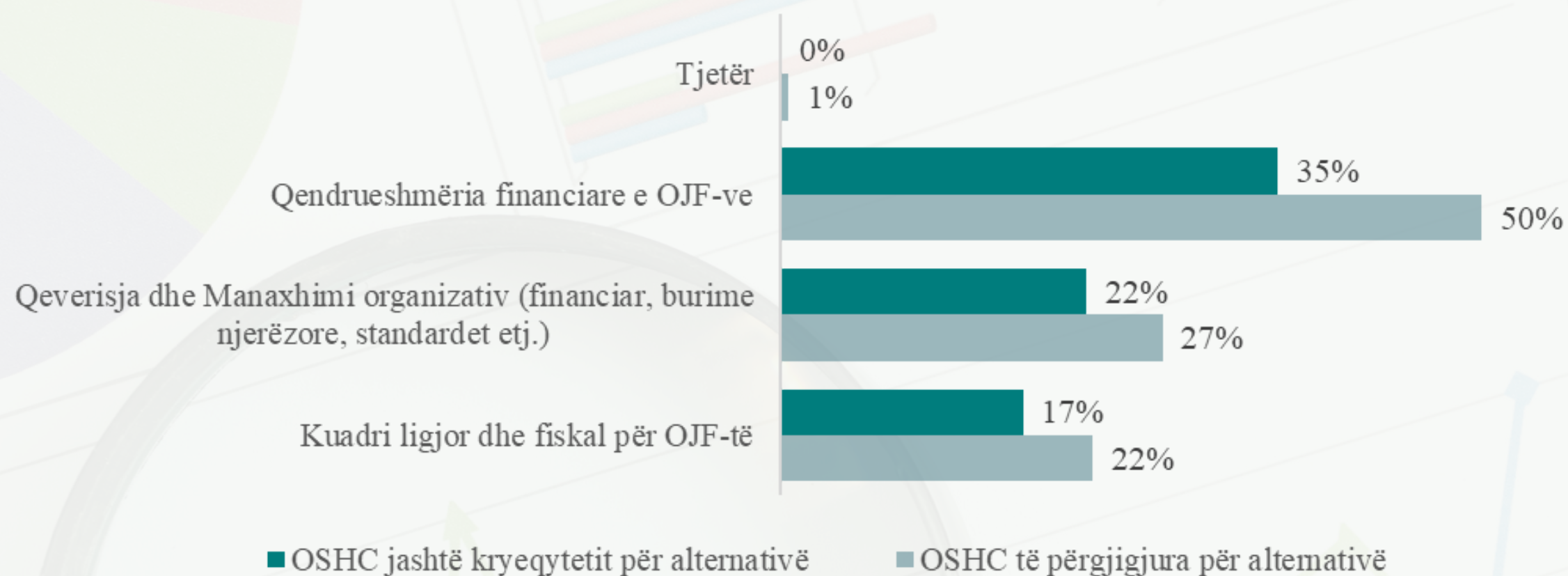
Një sfidë e rëndësishme në këtë analizë ka qenë mospërputhja në mënyrën se si organizatat raportuan të dhënat. 60% e organizatave dhanë përgjigje të plota dhe të përdorshme, duke specifikuar njësinë e matjes së kohës, ndërsa 40% nuk e ndoqën udhëzimin e dhënë, duke sjellë pasaktësi në disa përlllogaritje.

Format më produktive që zhvillojnë kapacitetet dhe rrisin njohuritë*

Mentorimi dhe asistenca teknike mbeten format më produktive për zhvillimin e kapaciteteve në vlerësimin e OSHC-ve pjesëmarrëse, pasuar nga ndarja e eksperiencës dhe trajnimi.

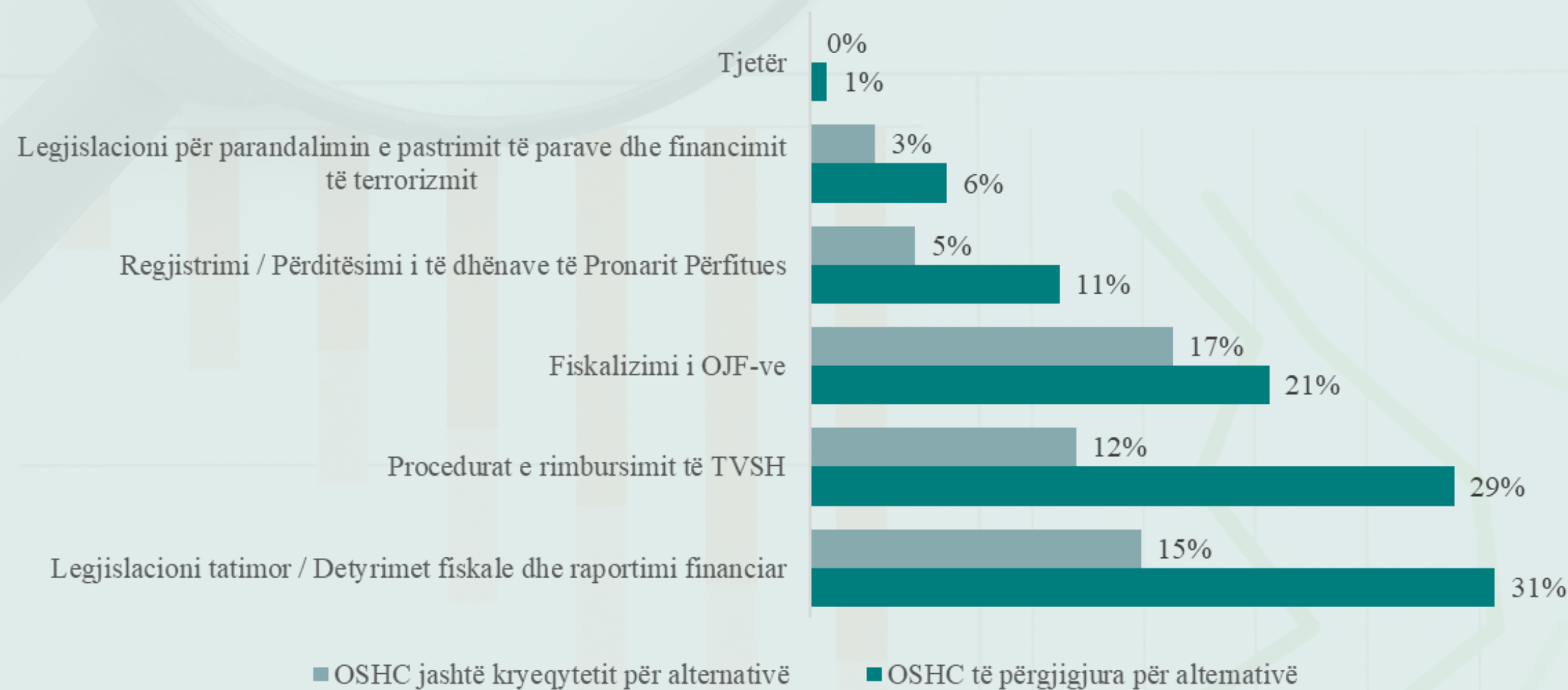

Çështje me interes për rritje kapacitetesh organizative për OSHC*

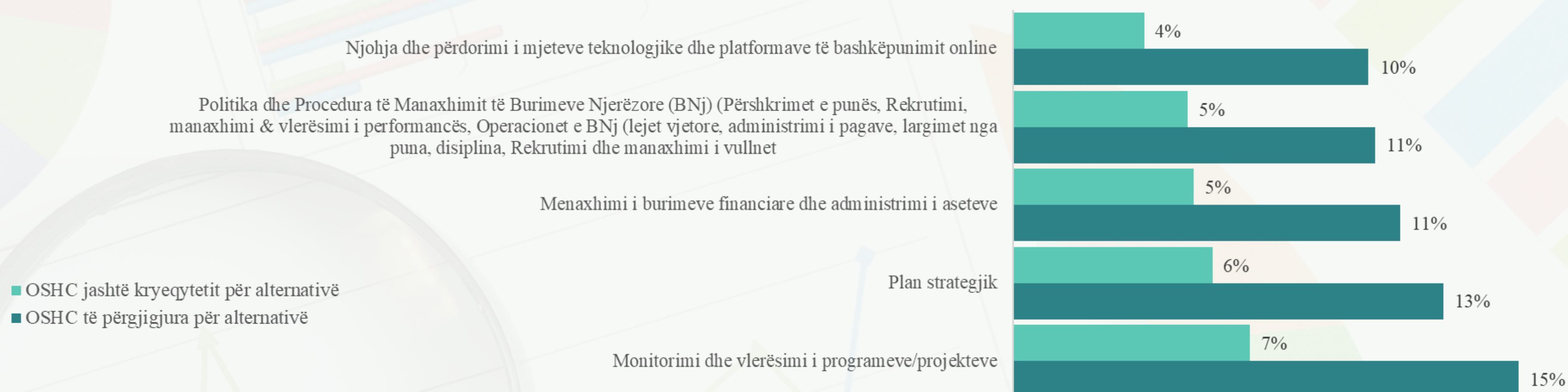
Qendrueshmëria financiare vijon të jetë çështja me shkallën më të lartë të interesit kundrejt rritjes së kapaciteteve organizative pavarësisht vendndodhjes, vjetërsisë apo buxhetit të OSHC-ve.

Çështje të kuadrit ligjor dhe fiskal me interes për rritje kapacitetesh*

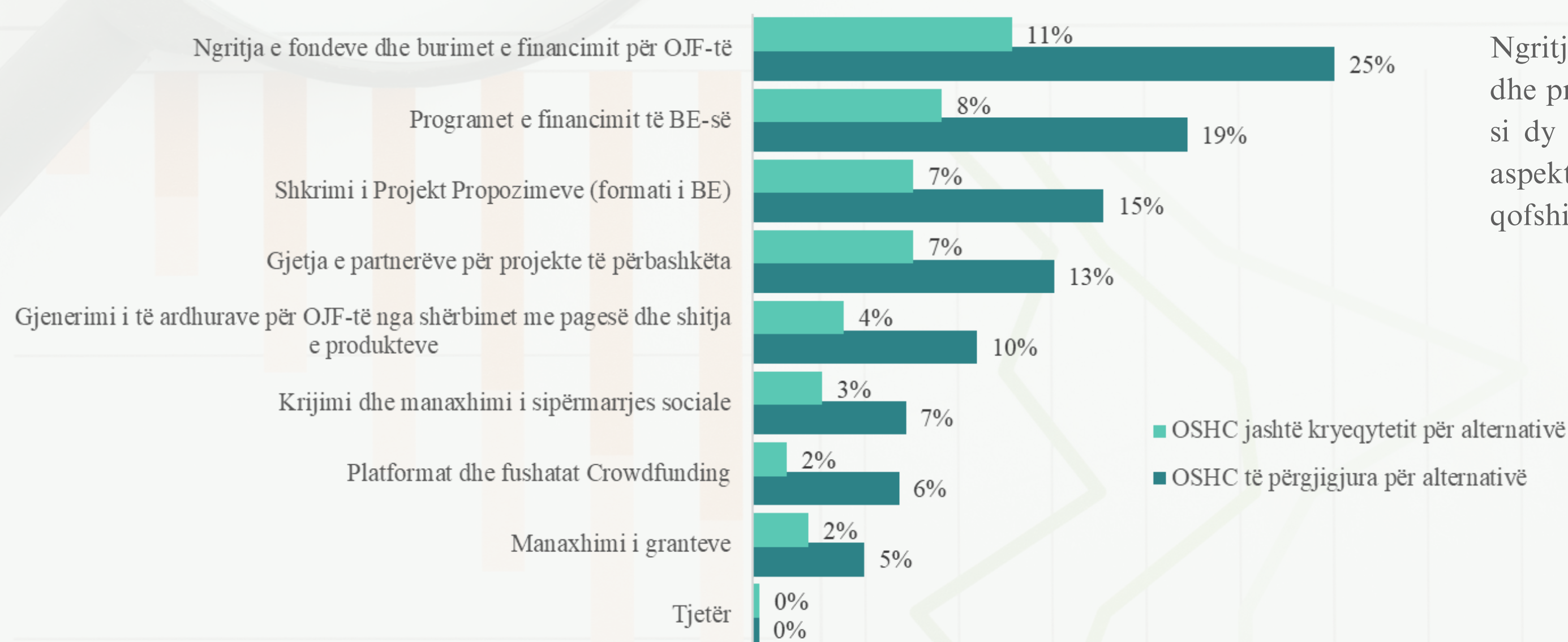
Legjislacioni tatimor / detyrimet fiskale dhe raportimi financiar dhe procedurat e rimbursimit të TVSH-së vijojnë edhe për 2024, të mbeten çështjet me interes më të lartë për programe të rritjes së kapacitetit mbi kuadrin ligjor dhe atë fiskal. Për organizatat e vendosura jashtë kryeqytetit, vihet re një interes më i shtuar për rritje kapaciteti kundrejt legjislacionit dhe procedurave të fiskalizimit të OJF-ve krahasuar me rezultatet e përgjithshme të vlerësimit.

5 çështjet kryesore të manaxhimit organizativ me interes për rritje kapacitetesh*

Përsa i përket rritjes së kapaciteteve në çështje të manaxhimit organizativ, monitorimi dhe vlerësimi i programeve/projekteve rezulton si tema me interesin më të lartë nga OSHC-të, pasuar nga nevoja për hartimin e planeve strategjike, që edhe këtë vit vijon të renditet e dyta ndër çështjet me interes më të lartë.

Çështje të qëndrueshmërisë financiare të OSHC-ve me më shumë interes për rritje kapacitetesh*

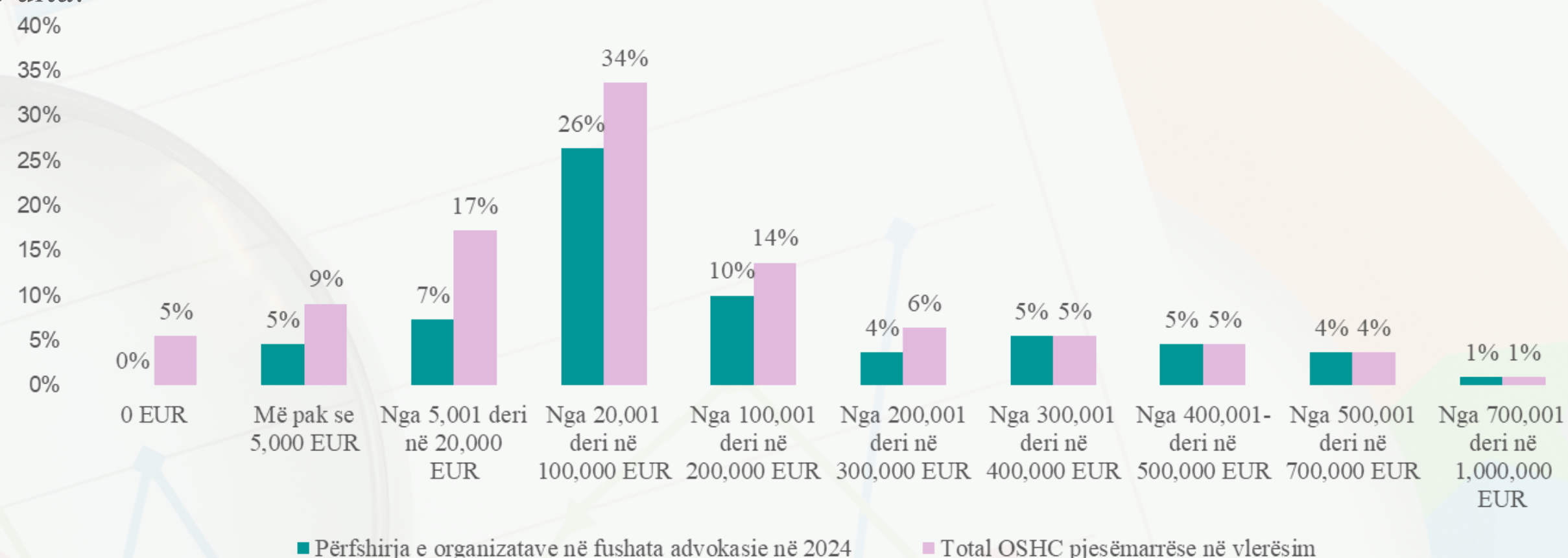

Ngritja e fondeve dhe burimet e financimit për OJF-të dhe programet e financimit të BE-së, sërisht rezultojnë si dy temat më me interes për rritje kapacitetesh në aspektin e qëndrueshmërisë financiare të OSHC-ve, qofshin këto OSHC në kryeqytet apo jashtë tij.

Përfshirja e organizatave në fushata advokacie gjatë 2024

66% e OSHC-ve që morën pjesë në vlerësim pohojnë se janë përfshirë në fushata advokimi gjatë vitit 2024. Kjo përfshirje shtrihet në të gjitha fushat e veprimtarisë së OSHC-ve pjesëmarrëse, si dhe në shpërndarjen e tyre gjeografike.

Të dhënat sugjerojnë se organizatat me buxhet mbi 300 mijë Euro, kanë një angazhim më të lartë (deri në 100% të OSHC-ve) në fushata advokacie, krahasimisht OSHC-të me buxhete më të ulta.

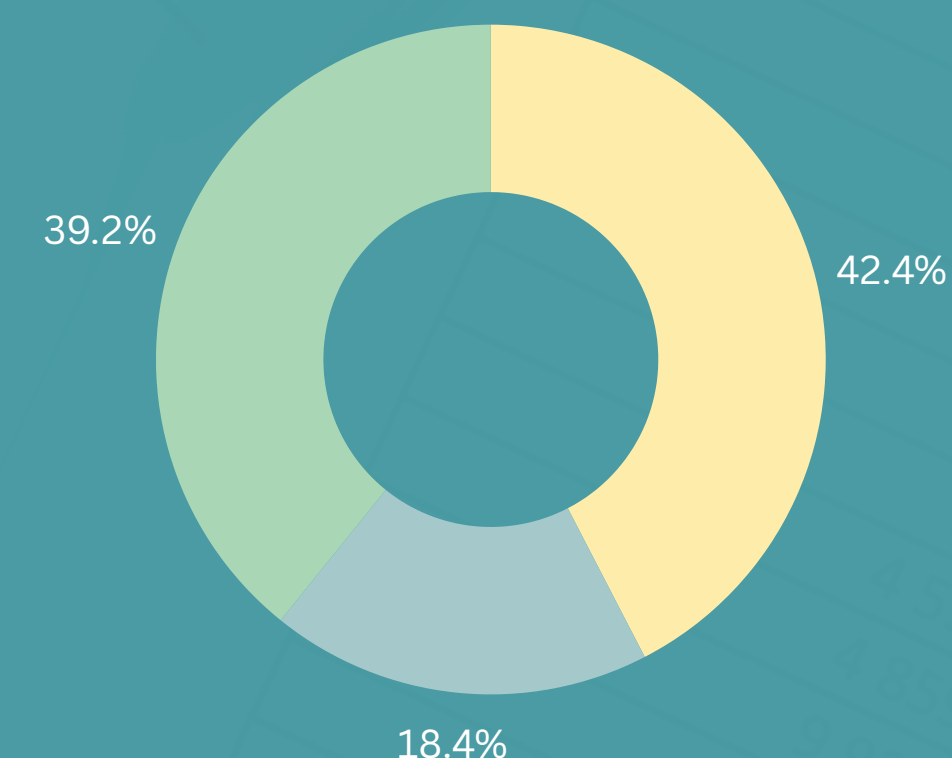
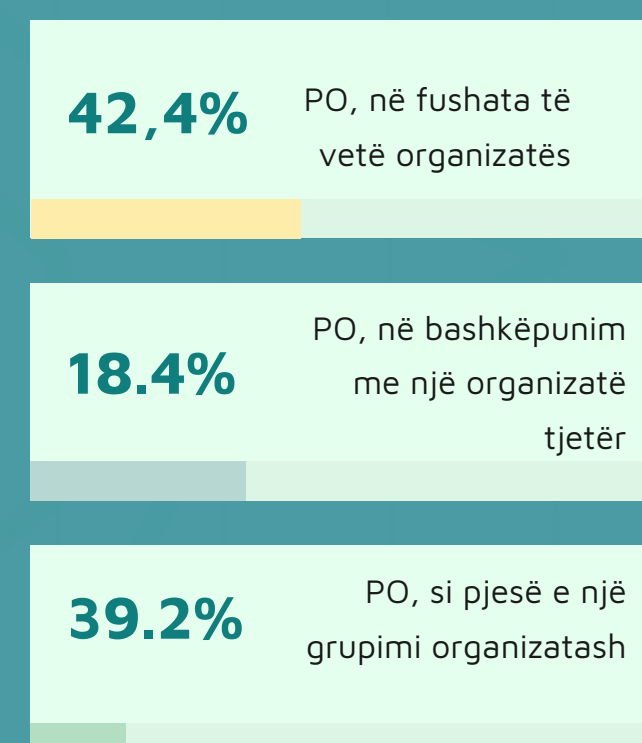
Të dhënat tregojnë një lidhje *midis madhësisë së stafit dhe përfshirjes në fushata advokimi*. Në përgjithësi, OSHC-të që kanë marrë pjesë në fushata kanë një numër më të lartë mesatar të stafit krahasuar me ato që nuk janë përfshirë.

Më konkretisht, OSHC-të e përfshira në fushata kanë **mesatarisht 7.1 punonjës**, ndërsa ato që nuk janë përfshirë kanë mesatarisht 2.8 punonjës, pra një diferencë prej mbi 2.5 herë. Kjo tendencë vihet re edhe në shpërndarjen e punonjësve ku 78% e OSHC-ve të përfshira në fushata kanë deri në 10 punonjës, ndërsa 68% e OSHC-ve që nuk janë përfshirë kanë deri në 3 staf.

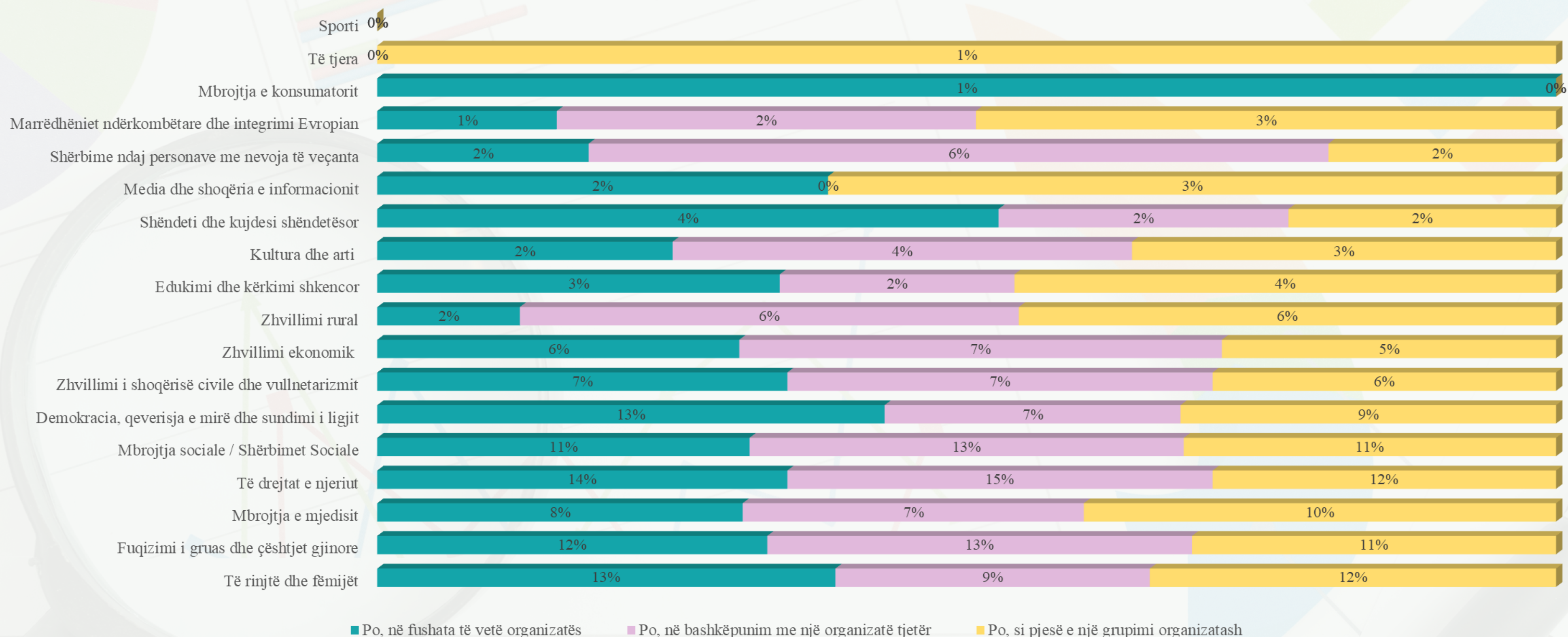
Ekstremet e shpërndarjes së punonjësve tregojnë gjithashtu diferenca të dukshme: organizata me më shumë punonjës në grupin e organizatave të përfshira në fushata advokim arrin deri në 33 punonjës, ndërsa në grupin e atyre që NUK janë përfshirë, kufiri maksimal është 13 punonjës.

Për më tepër, 43% e OSHC-ve që nuk janë përfshirë në fushata kanë vetëm 1 punonjës ose më pak, duke sugjeruar se kapacitetet njerëzore mund të jenë një faktor që ndikon në angazhimin në advokim.

Kur flitet për aktivitetin advokues të OSHC-ve, ai rezulton kryesisht si një proces i zhvilluar në bashkëpunim, qoftë me një ose disa organizata. Kjo mbështetet edhe nga gjetjet e vlerësimit, ku **57.6% e OSHC-ve** deklarojnë se janë përfshirë në fushata advokimi gjatë vitit 2024 në bashkëpunim me një organizatë tjetër ose si pjesë e një grupimi. Vlen të theksohet se OSHC-të e përgjigjura raportojnë një përfshirje të shumëfishtë, duke marrë pjesë njëkohësisht si në nisma të vetë organizatës, ashtu edhe në fushata advokimi në bashkëpunim me të tjerët.

Përfshirja e organizatave në fushata advokacie gjatë 2024 sipas fushave të veprimtarisë*

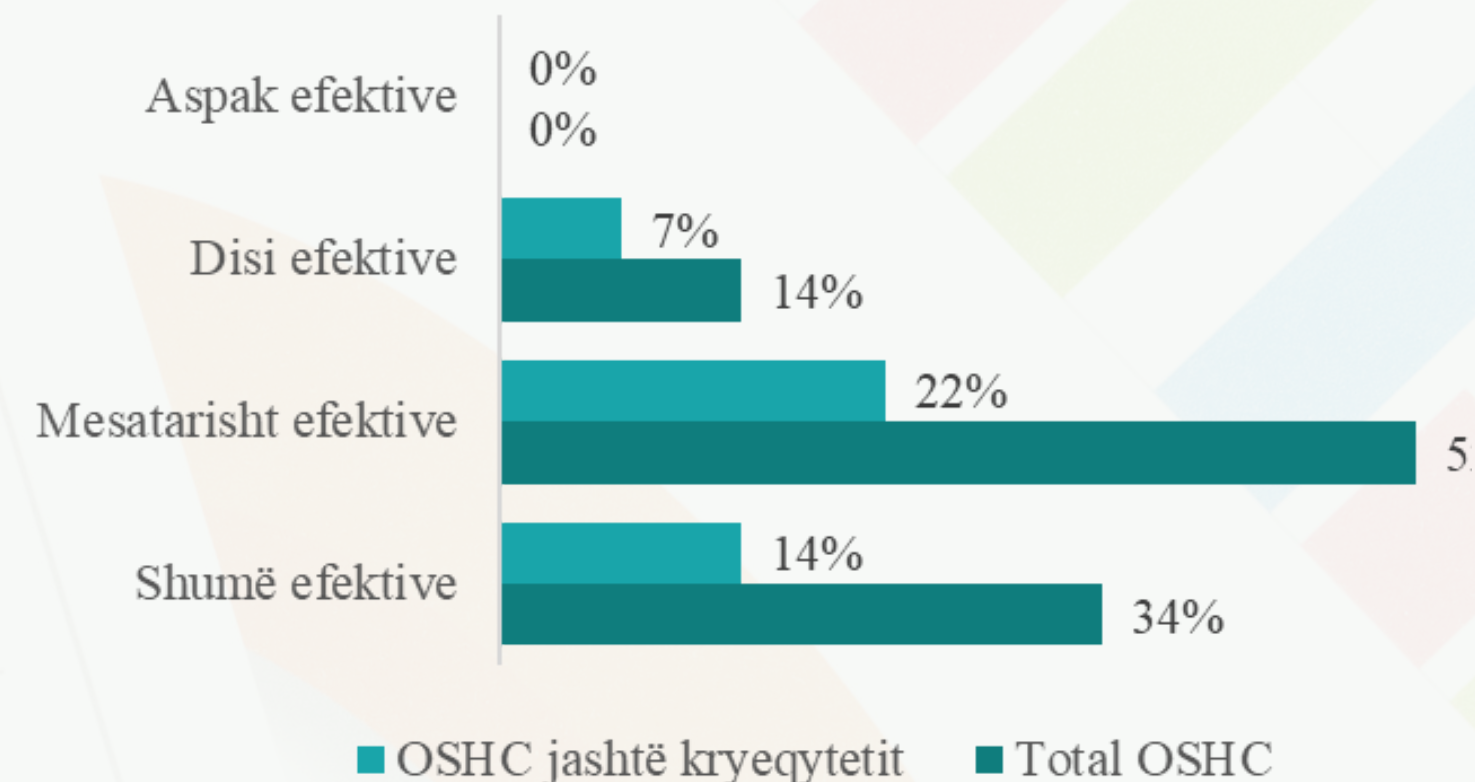

Sikurse është përmendur më lart, OSHC-të e përfshira në fushata advokimi përfaqësojnë një gamë të gjerë fushash të veprimtarisë. Megjithatë, lidhja midis mënyrës së përfshirjes – në bashkëpunim apo individualisht – dhe fushës kryesore të veprimtarisë duket se ndjek një korelacion. Konkretisht, organizatat që operojnë në fusha si zhvillimi rural, mbrojtja e mjedisit dhe mbrojtja/shërbimet sociale kanë më shumë gjasa të angazhohen në fushata advokimi në bashkëpunim me OSHC-të e tjera, krahasuar me numrin total të organizatave që veprojnë në këto fusha.

Vlerësimi i efektivitetit të fushatave të advokasisë

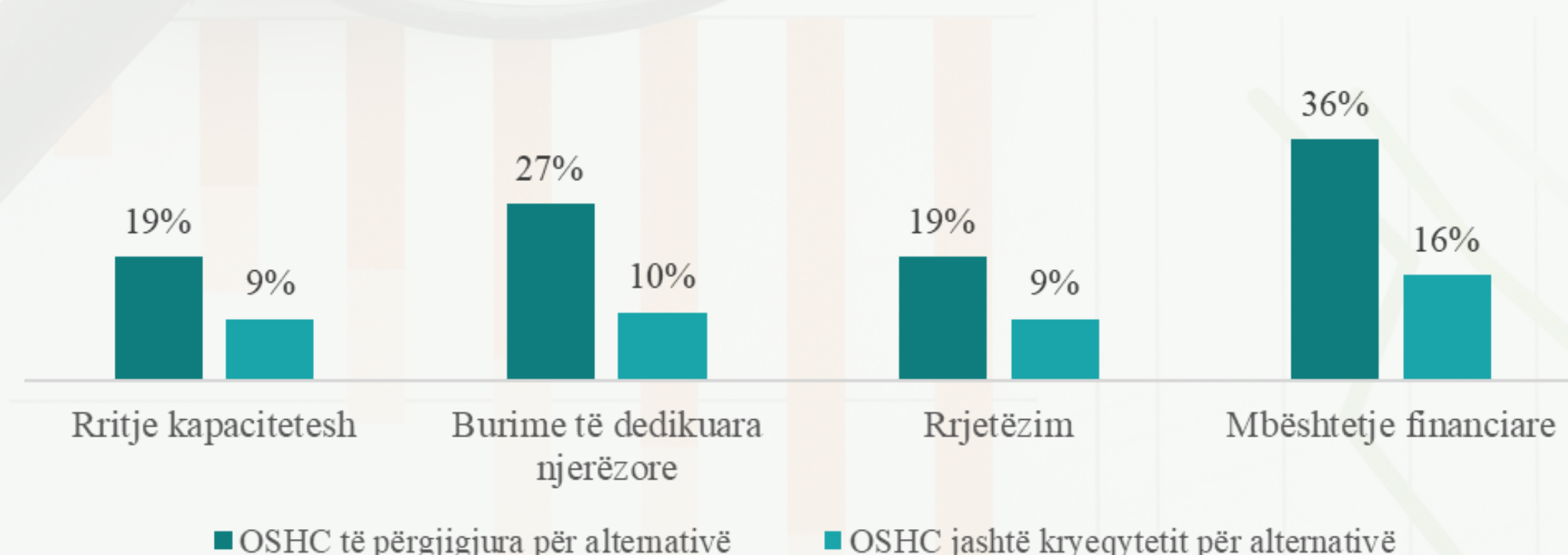
Efektiviteti i fushatave advokuese ku OSHC-të kanë marrë pjesë, në një formë apo tjetër, vlerësohet kryesisht si *mesatarisht efektive* dhe *shumë efektive*, kjo pavarësisht vendndodhjes, buxhetit, vjetërsisë apo fushës së tyre të veprimtarisë. Vlen të theksohet se asnjë prej OSHC-ve të anketuara NUK e ka vlerësuar si *aspak efektive* fushatën advokuese ku ka marrë pjesë.

Nuk vërehet ndonjë korelacion i qartë midis formës së përfshirjes së OSHC-ve në fushata advokimi – qoftë në bashkëpunim apo si pjesë e nismave të vetë organizatës – dhe madhësisë së stafit apo nivelit të buxhetit të tyre

Mungesa e kapaciteteve njerëzore dhe financiare radhiten si dy arsyt kryesore për mospërfshirjen e OSHC-ve në fushata advokacie në 30% dhe 26% të rasteve, pasuar nga vështirësia e bërjes bashkë/rrjetëzimi me OJF të tjera për 16% të rasteve. Për 14% të rasteve, advokimi nuk është në fokus të veprimtarisë së organizatës tyre, ndërkohë, edhe pse në numër të vogël, ende ka OSHC që nuk përfshihen në fushata advokimi si pasojë e marrjes së fondeve nga qeveria (2%). 12% e OSHC-ve kanë listuar arsye të tjera për mospërfshirje, si psh. të qenurit një organizatë e re, larg nga zona ku kryesisht ndërmerren nismat advokuese, apo mos pasjen e një ftese për t'u përfshirë në të tilla nisma etj.

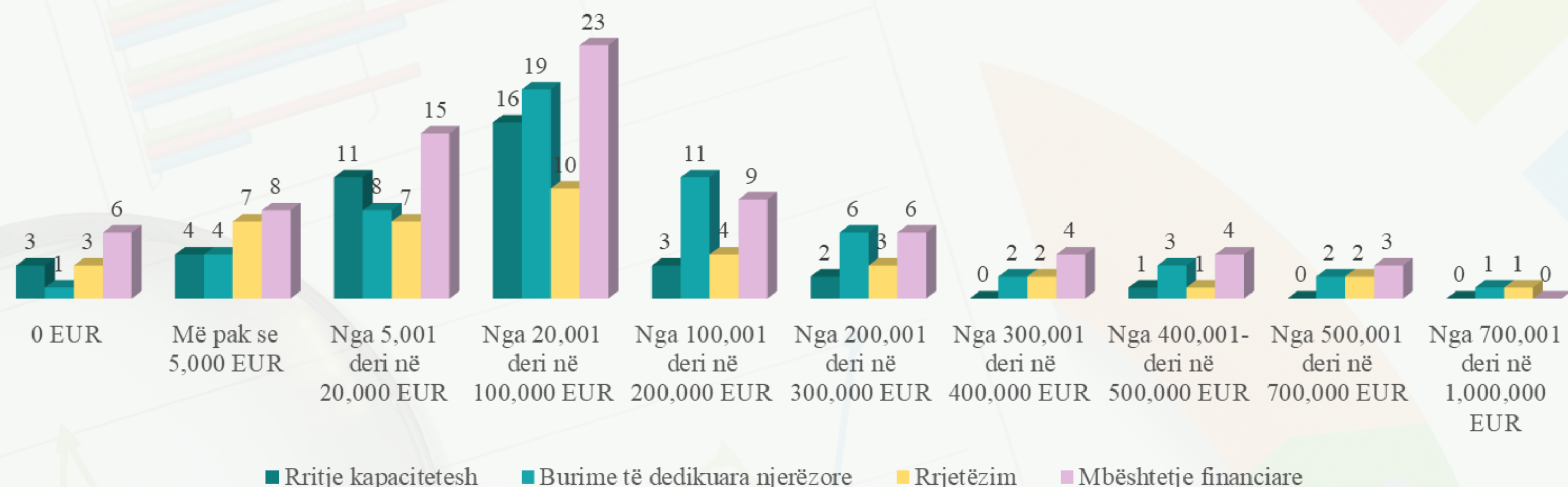
Nevojat e OSHC-ve për një advokim sa më efektiv*

Mbështetja financiare, vijon të mbetet nevoja kryesore e OSHC-ve për të patur një advokim sa më efektiv, kjo pavarësisht vendndodhjes apo fushës së tyre të veprimtarisë, pasuar nga nevoja për burime të dedikuara njerëzore.

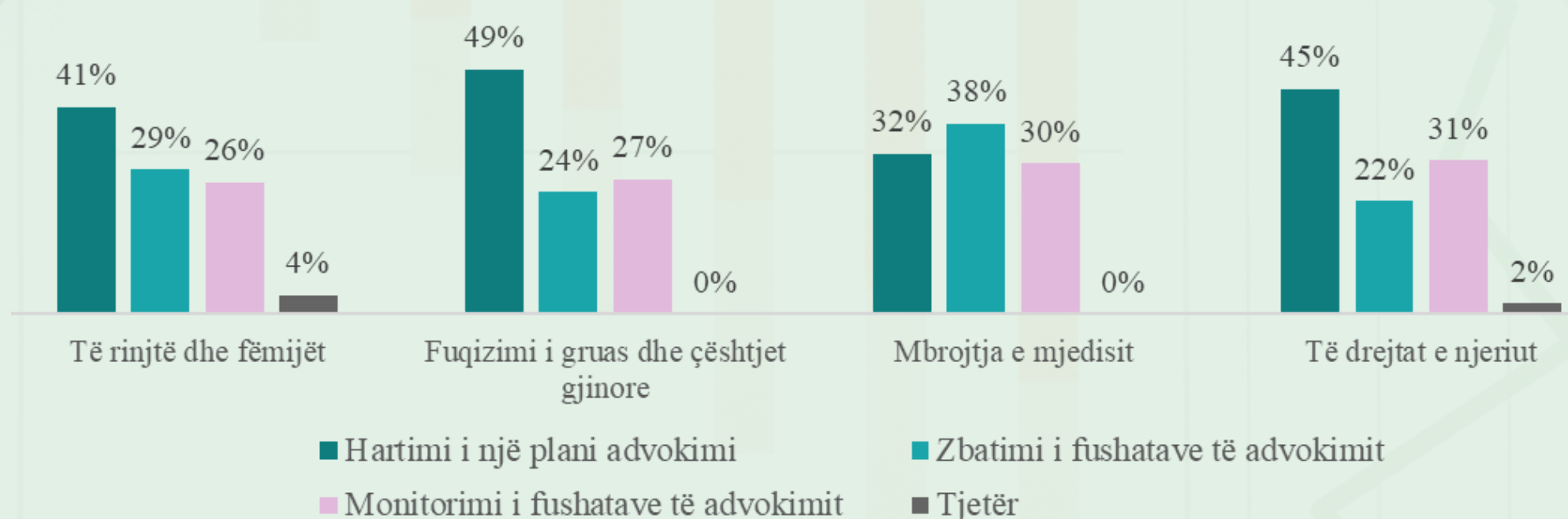
Nevojat e OSHC-ve për një advokim sa më efektiv sipas buxhetit*

Renditja e nevojave mbetet e pandryshuar edhe kur analizohet në raport me nivelin e buxhetit të OSHC-ve. Nevoja për mbështetje financiare vijon të jetë prioritet kryesor si për OSHC-të me buxhet ndërmjet 0-5,000 Euro, ashtu edhe për ato me buxhet në intervalin 300,000-700,000 Euro.

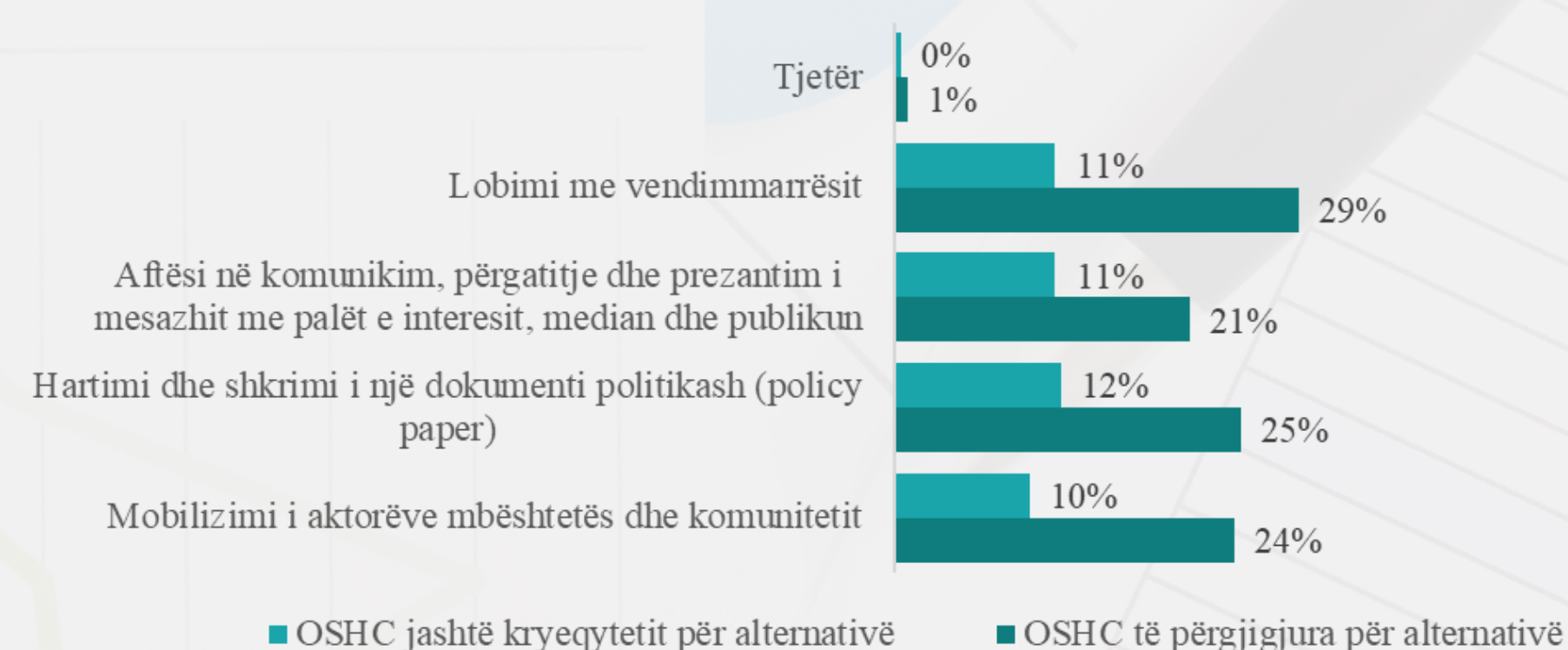
Nevojat e OSHC-ve për zhvillim kapacitetesh në advokasi sipas 4 fushave të veprimtarisë më të zgjedhura*

Hartimi i planeve të advokimit, sikurse në raporte të tjera vlerësimi, vijon të mbetet nevoja më e raportuar kundrejt zhvillimit të kapaciteteve në advokasi (39% të rasteve), pavarësisht vendndodhjes së OSHC-ve, pasuar nga nevoja për monitorim të fushatave të advokimit dhe zbatimin e tyre (respektivisht 30% dhe 29%). Ndër sugjerimet e dhëna nga OSHC-të, në opsionin "tjetër", 2% e rasteve kanë theksuar nevojën për mbështetje financiare dhe fonde të dedikuara për advokim. Kjo renditje pëson ndryshime të lehta kur analizohet në raport me fushën e veprimtarisë së organizatës. OSHC-të që veprojnë në fushën e mbrojtjes së mjedisit e identifikojnë si nevojë kryesore zbatimin e fushatave të advokimit.

Çështje të zbatimit të fushatave të advokimit me më shumë interes për rritje kapacitetesh*

Krahasuar me vitet e kaluara, lobimi me vendimmarrësit raportohet si aspekti me interesin më të lartë, i ndjekur nga hartimi dhe shkrimi i një dokumenti politikash në kuadër të fushatave të advokimit.

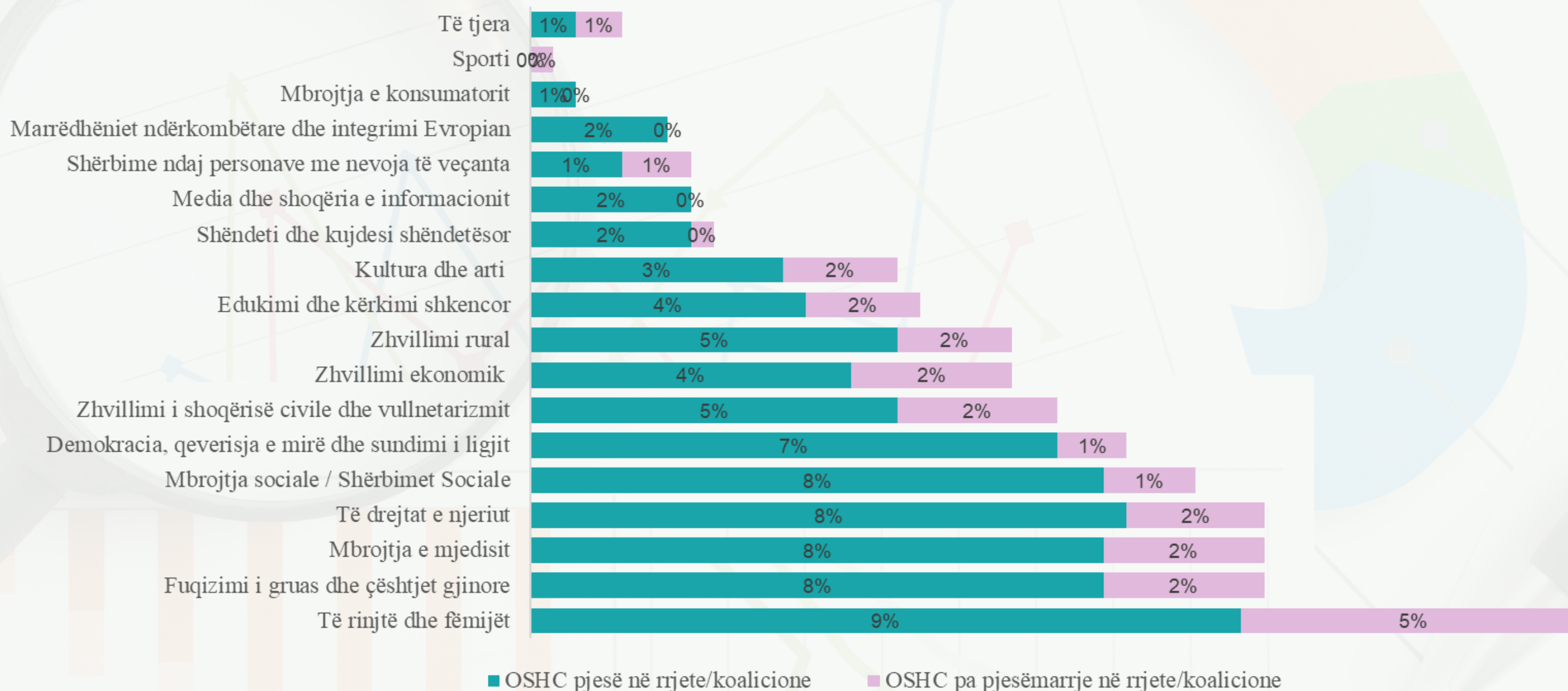

Pjesëmarrja e OSHC-ve në Rrjete/ Koalicione

76% e OSHC-ve pjesëmarrëse deklarojnë se janë pjesë e një rrjeti, koalicioni apo grupimi formal ose informal, duke shënuar një rënie të lehtë krahasuar me vitet e mëparshme (78% në 2023 dhe 81% në 2022).

Përfshirja në rrjete dhe koalicione shtrihet në të gjitha fushat e veprimtarisë së OSHC-ve pavarësisht profilit të tyre. Në shumicën e rasteve, *numri i organizatave të përfshira në rrjete ose koalicione është më i lartë se ai i organizatave që nuk janë pjesë e tyre*, brenda së njëjtës fushë veprimtarie. Një përjashtim vihet re tek OSHC-të që punojnë me të rinjtë dhe fëmijët, ku raporti mes organizatave të përfshira në rrjete dhe atyre që nuk janë pjesë e tyre është i barabartë (1:1).

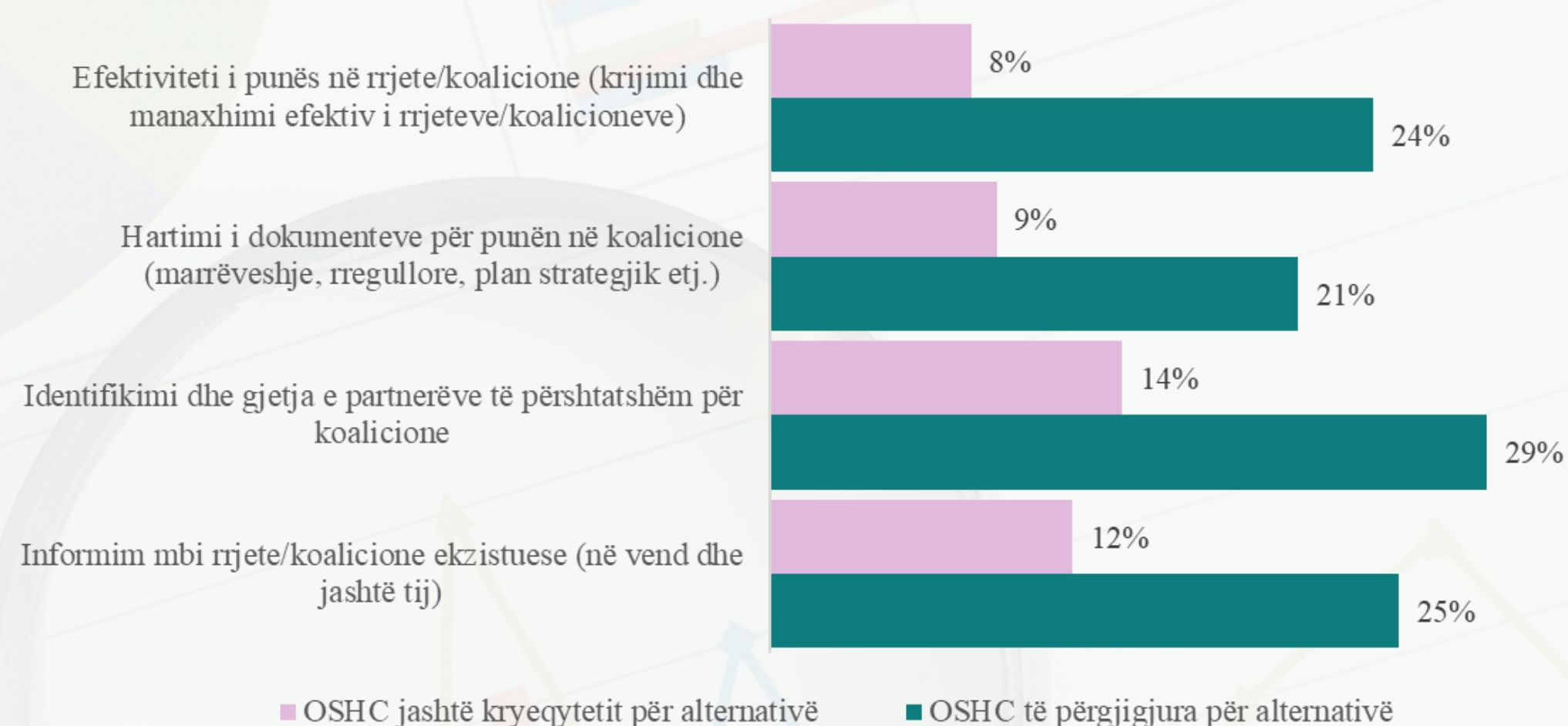
Pjesëmarrja OSHC-ve në rrjete/koalicione sipas fushës së veprimtarisë*

OSHC-të janë të përfshira në disa rrjete që operojnë në nivele të ndryshme. Siç ka ndodhur edhe në vitet e kaluara, përfshirja në rrjete/koalicione që veprojnë në nivel kombëtar mbetet më e përhapura, me 45% të rasteve, e ndjekur nga pjesëmarrja në rrjete/koalicione në BE dhe më gjerë, me 24% të rasteve, dhe në rrjete/koalicione në rajonin e Ballkanit Perëndimor, me 20% të rasteve. Ndërkohë, përfshirja e OSHC-ve në rrjete/koalicione në nivel lokal mbetet e ulët, me vetëm 11% të rasteve.

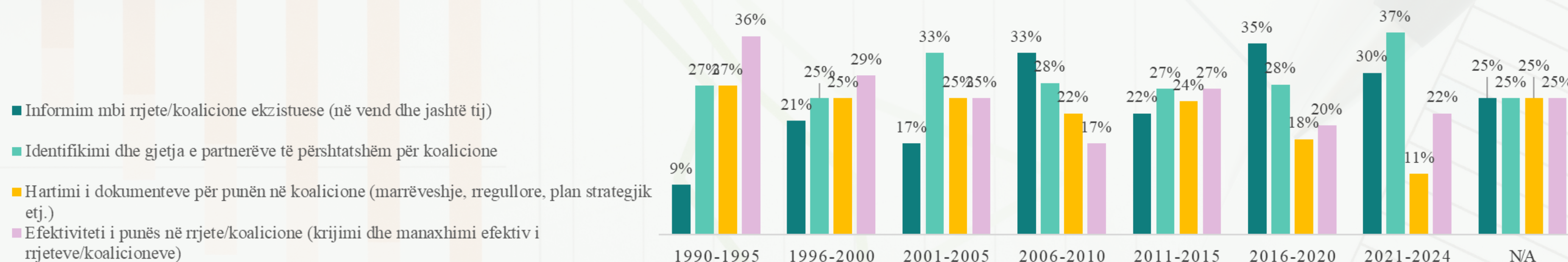
Nevojat e OSHC-ve për rritjen e efektivitetit të punës në rrjete/koalicione*

Pavarësisht përfshirjes së shumicës së OSHC-ve në rrjete/koalicione, identifikimi dhe gjetja e partnerëve të përshtatshëm për rrjetëzim, siç është theksuar edhe në vlerësimet e kaluara, mbetet nevoja kryesore për të rritur efektivitetin e punës së rrjeteve/koalicioneve.

Nevojat e OSHC-ve për rritjen e efektivitetit të punës së rrjete/koalicione sipas vjetërsisë*

Nëse të dhënat analizohen në raport me vitin e themelimit të OSHC-ve, organizatat e krijuara gjatë periudhës 1995-2000, pra me mbi 25 vite veprimtari, rendisin si nevojën kryesore rritjen e efektivitetit të punës në rrjete dhe koalicione (krijimin dhe menaxhimin efektiv të tyre), në krahasim me alternativat e tjera.

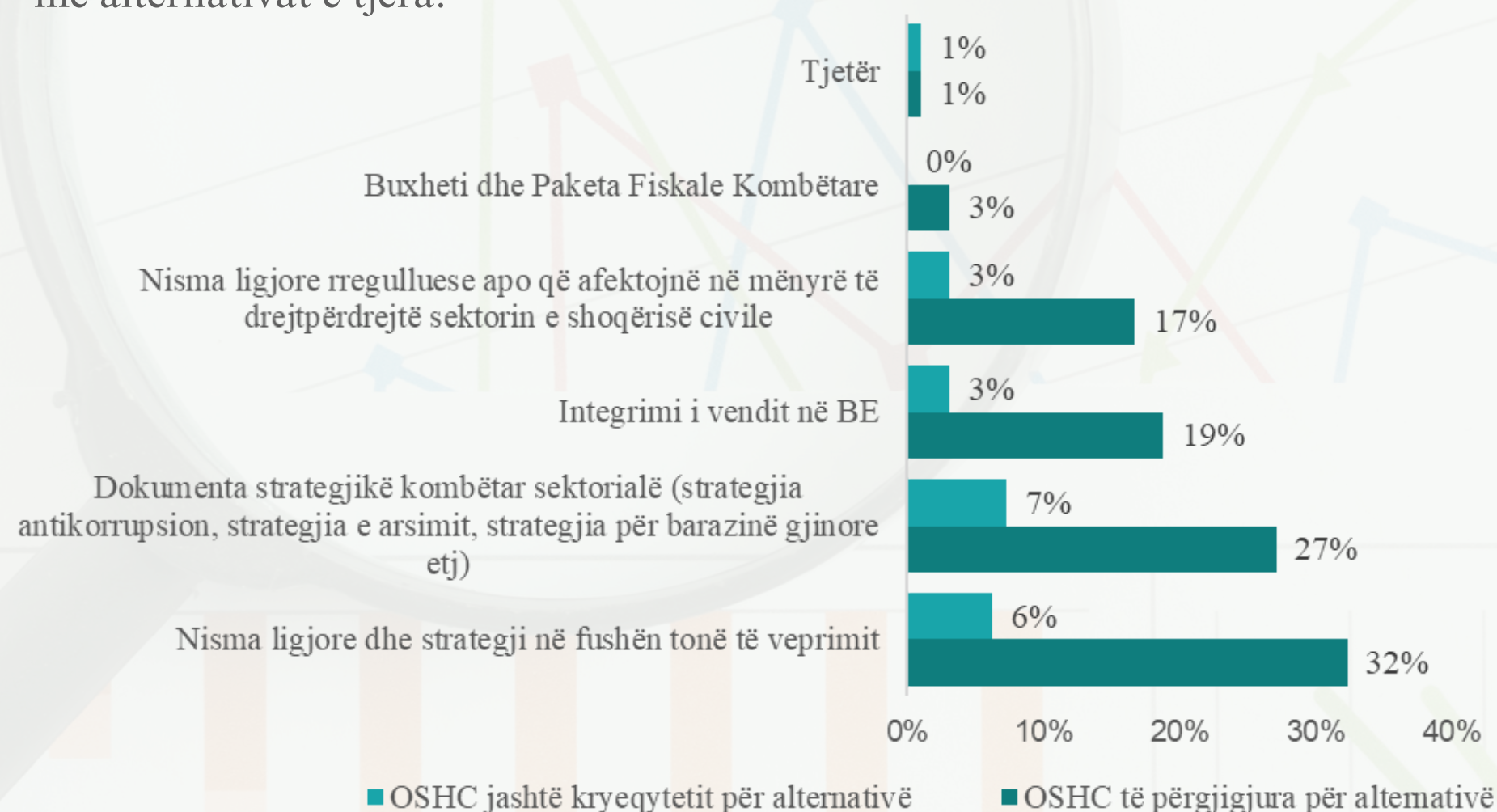
Përfshirja e OSHC-ve në procese konsultimi

Për vitin 2024, të dhënat e grumbulluara tregojnë se 67% e OSHC-ve pjesëmarrëse janë përfshirë në procese konsultimi, duke shënuar një rritje të lehtë krahasuar me dy vitet e fundit (63% në 2023 dhe 62.5% në 2022). Megjithatë, niveli i përfshirjes mbetet i ulët për OSHC-të e vendosura jashtë kryeqytetit, të cilat përbëjnë vetëm 43% të organizatave të përfshira në këto procese. Të dhënat, nuk tregojnë një korelacion midis përfshirjes ose mospërfshirjes në proceset e konsultimit dhe numrit mesatar të punonjësve të OSHC-ve, (respektivisht mesatarisht 5.6 dhe 5.2 punonjës).

mbi politika dhe projektligje gjatë vitit 2024 në nivel qendror*

Nga 110 OSHC pjesëmarrëse në vlerësim, 62 prej tyre (56%) pohojnë se NUK kanë qenë të përfshira në procese konsultimi në nivel qendror gjatë vitit 2024. Ndër këto organizata, 44 (71%) janë të vendosura jashtë kryeqytetit.

Konsultimi për nismat ligjore dhe strategjitë në nivel qendror, që prekin fushën e veprimit të OSHC-ve, rezulton të jetë procesi konsultues me përfshirjen më të gjerë të OSHC-ve të përgjigjura, pasuar nga dokumente strategjike kombëtar sërish sektorialë. Ndërkohë, përfshirja në procese konsultimi mbi Buxhetin dhe Paktën Fiskale Kombëtare rezulton në nivele të shumë ulta krahasimisht me alternativat e tjera.

Situata paraqitet e njëjtë edhe nëse pjesëmarrja sipas proceseve konsultuese krahasohet me vjetërsinë e OSHC-ve të përgjigjura apo me fushën e veprimtarisë së tyre.

Si arsye kryesore të mospërfshirjes në procese konsultimi, pjesa më e madhe e OSHC-ve listojnë mungesën e informacionit dhe ftesave nga institucionet përgjegjëse, mungesën e kapaciteteve dhe burimeve njerëzore dhe financiare, si dhe të qenurit organizata të krijuari rishtazi dhe pa eksperiencë në procese të tilla.

mbi politika dhe projektligje gjatë vitit 2024 në nivel lokal*

Situata paraqitet ndryshe në krahasim me përfshirjen e OSHC-ve në procese të tilla në nivel vendor, ku 59% e pjesëmarrësve (65 OSHC) pohojnë se janë përfshirë përgjatë vitit 2024 në procese konsultimi mbi politika dhe projektligje në nivel vendor. 45% e këtyre të fundit janë OSHC të vendosura jashtë kryeqytetit duke treguar një përfshirje disi më të lartë të tyre në procese konsultimi në nivel vendor krahasimisht me atë qendror.

Pjesëmarrja në procese konsultuese në nivel vendor rezulton të jetë më e lartë në vendime/ nisma/ strategji lokale në fushën e veprimit të OSHC-ve apo për target grupet me të cilët ata punojnë pavarësisht vendndodhjes, vjetërsisë apo fushës së tyre të veprimtarisë.

Renditja e nevojave për rritjen e kapaciteteve lidhur me pjesëmarrjen në proceset konsultuese dhe politikëbërëse*

Njohja e mekanizmave dhe strukturave të bashkëpunimit qeveri-shoqëri civile, rezulton të jetë nevoja më e lartë e OSHC-ve për rritjen e kapaciteteve lidhur me pjesëmarrjen në proceset konsultuese dhe politikëbërëse, bashkë me nevojën për njohjen me proceset, strukturat dhe mekanizmat e bashkëpunimit në kuadër të integritimit evropian.

Njohja me mekanizmat dhe strukturat e bashkëpunimit qeveri-shoqëri civile

Njohja me proceset, strukturat dhe mekanizmat e bashkëpunimit në kuadër të integritimit evropian

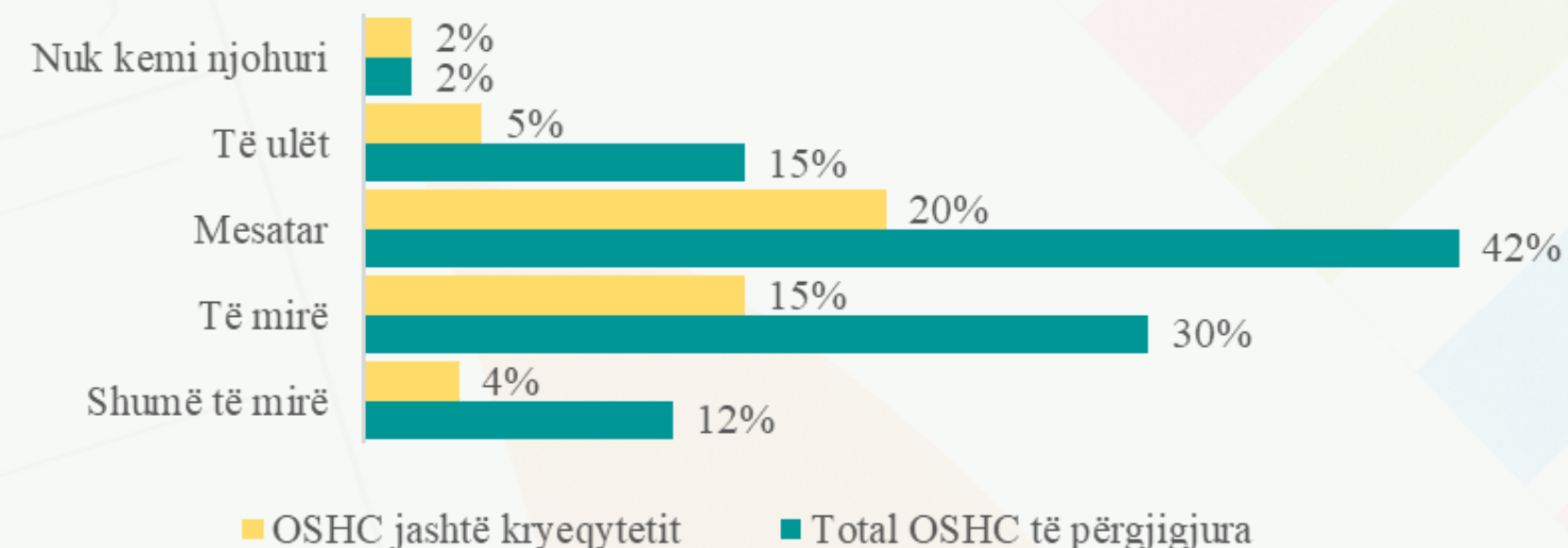
Njohja me format dhe teknikat e pjesëmarrjes në vendimarrje dhe politikëbërje

Njohja me dokumente strategjike

Njohja me legjislacionin për konsultimin dhe angazhimin publik

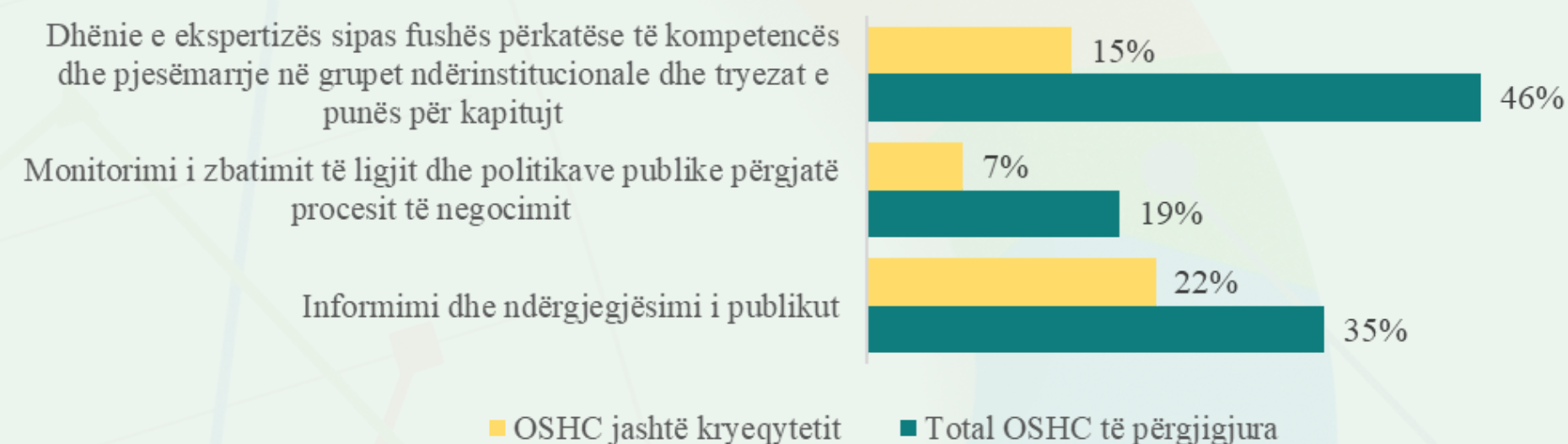
Vlerësimi i nivelit të njohurive të OSHC-ve mbi procesin e integrimit të vendit në BE

Të dhënat tregojnë se OSHC-të, pavarësisht vendodhjes së tyre, më së shumti vlerësojnë se niveli i njohurive të tyre mbi procesin e integrimit të vendit në BE, në një shkallë krahasimore nga nuk kemi njohuri, në kemi njohuri shumë të mira, është kryesisht *mesatar*.

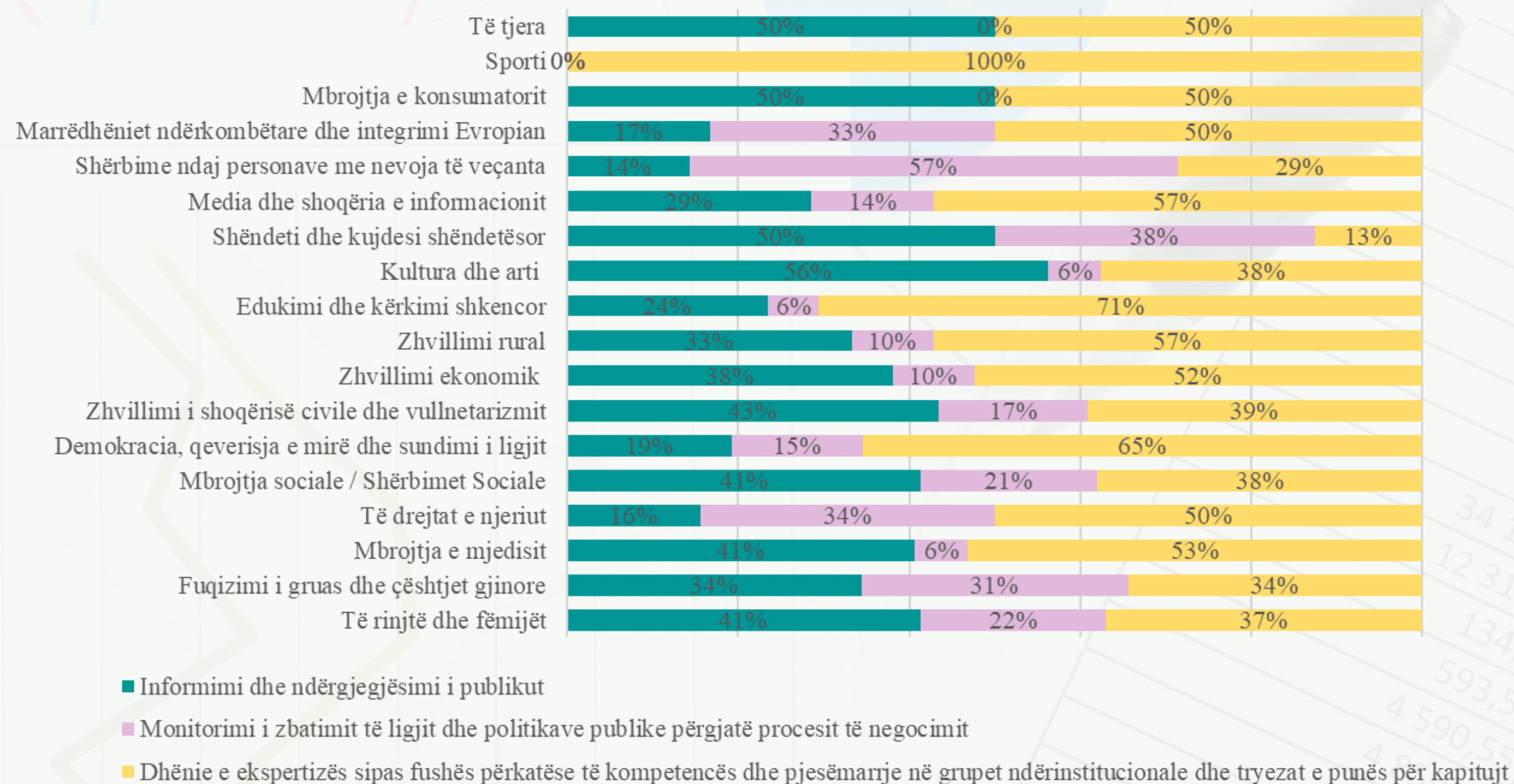
Roli i shoqërisë civile në procesin e integrimit sipas OSHC-ve*

Sikurse dhe vitin e shkuar, OSHC-të pjesëmarrëse, e shohin më së shumti rolin e shoqërisë civile në procesin e integrimit evropian, në dhënien e ekspertizës sipas fushave të tyre përkatëse të kompetencës dhe pjesëmarrjen në grupet ndërinstitucionale dhe tryezat e punës për kapitujt. Ndërkohë, OSHC-të jashtë kryeqytetit tentojnë ta shohin rolin e tyre më së shumti në informim dhe ndërgjegjësim të publikut sesa në ofrimin e ekspertizës apo monitorim të procesit të negociimit.

sipas fushave të veprimtarisë*

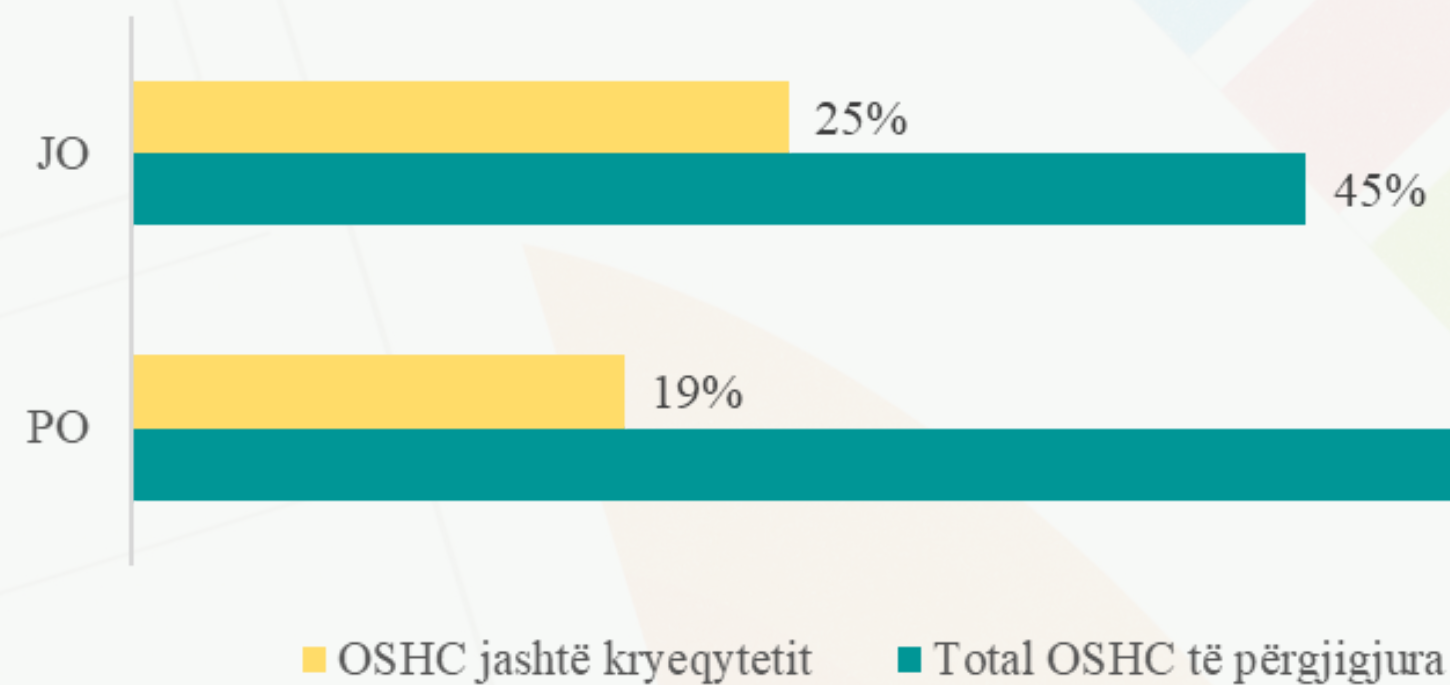
Nëse analizojmë rolin e OSHC-ve sipas fushave të tyre të veprimtarisë, vihet re se ato që punojnë në fushat e demokracisë, qeverisjes së mirë dhe sundimit të ligjit, edukimit dhe kërkimit shkencor, të drejtave të njeriut dhe zhvillimit rural kanë një prirje më të theksuar drejt dhënies së ekspertizës dhe pjesëmarrjes në grupe pune apo grupe ndërinstitucionale. Ndryshe paraqitet situata për OSHC-të që veprojnë në fushën e shërbimeve ndaj personave me nevoja të veçanta, ku mbizotëron roli në monitorimin e zbatimit të ligjeve dhe politikave publike gjatë procesit të negociatave. Nga ana tjetër, OSHC-të që veprojnë në fushat e të rinjve dhe fëmijëve, mbrojtjes së mjedisit dhe fuqizimit të gruas kanë një përqendrim më të madh në informimin dhe ndërgjegjësimin e publikut, duke synuar të nxisin pjesëmarrjen qytetare dhe të rrisin ndërgjegjësimin mbi çështje kyçe të integrimit.

Informacioni i OSHC-ve për platformat dhe strukturat për integrimin, krijuar në nivel ndërinstitucional

55% e OSHC-ve pjesëmarrëse vlerësojnë se kanë njohuri dhe informacion mbi platformat dhe strukturat për integrimin krijuar në nivel ndërinstitucional, duke rezultuar në pothuajse të njëjtin vlerësim sikurse vjet, pavarësisht zhvillimeve në këtë drejtim me hapjen e negociatave për anëtarësim në BE të Shqipërisë.

Ndërkohë, OSHC-të jashtë kryeqytetit kanë më pak njohuri mbi platformat dhe strukturat e integrit.

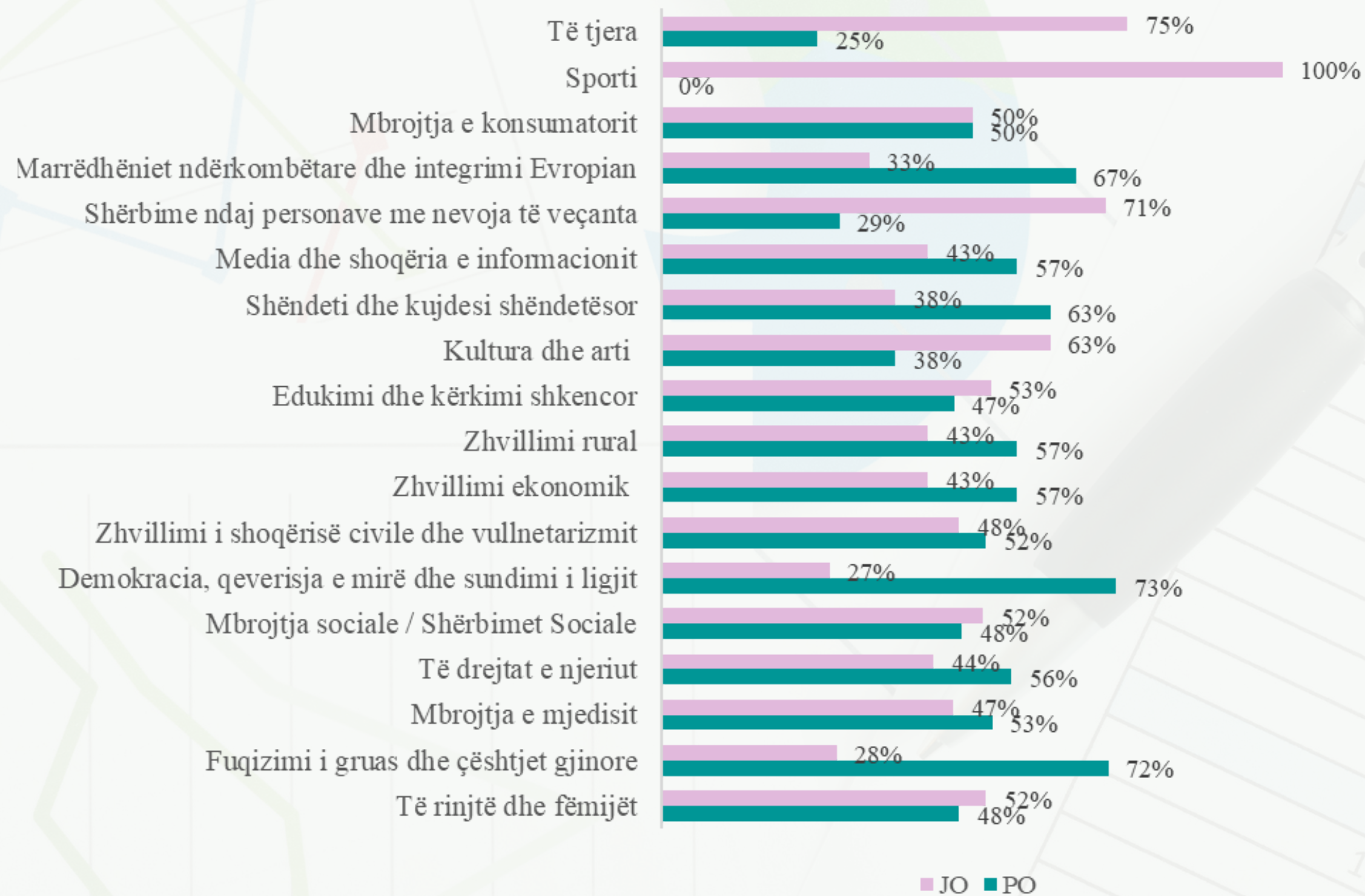

Informacioni i OSHC-ve për platformat dhe strukturat për integrimin, krijuar në nivel ndërinstitucional (grupe, tryeza etj) sipas veprimtarisë

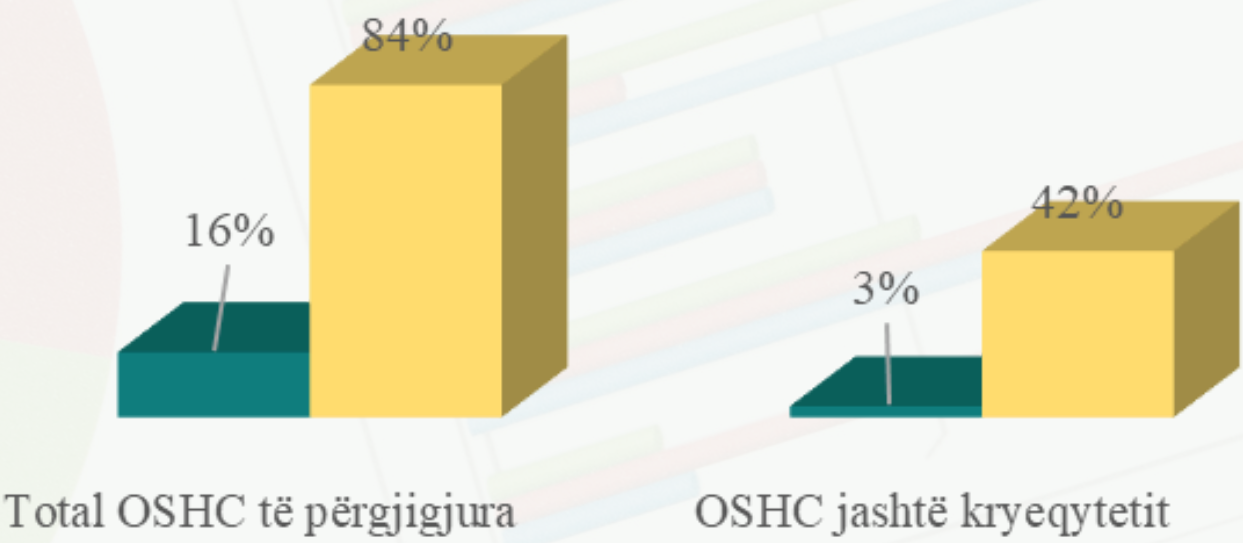
Nëse analizojmë nivelin e informacionit sipas fushave të veprimtarisë së OSHC-ve, vërejmë se organizatat që veprojnë në fushat e të rinjve dhe fëmijëve, mbrojtjes sociale/ shërbimeve sociale, shërbimeve ndaj personave me nevoja të veçanta, kulturës dhe artit, si dhe edukimit dhe kërkimit shkencor, kanë një nivel më të ulët informacioni mbi strukturat dhe platformat e integrit në krahasim me OSHC-të e tjera brenda të njëjtës kategori veprimtarie.

Nga ana tjetër, fushat e veprimtarisë ku OSHC-të tregojnë më shumë njohuri, janë fuqizimi i gruas dhe çështjet gjinore, të drejtat e njeriut dhe demokracia, qeverisja e mirë dhe sundimi i ligjit.

Duhet theksuar se disa fusha veprimtarie kanë një numër më të ulët përfaqësimi në këtë vlerësim, çka kufizon mundësinë për të dhënë një pasqyrë të plotë mbi nivelin e njohjes dhe informacionit të OSHC-ve në lidhje me strukturat dhe platformat e integrit.

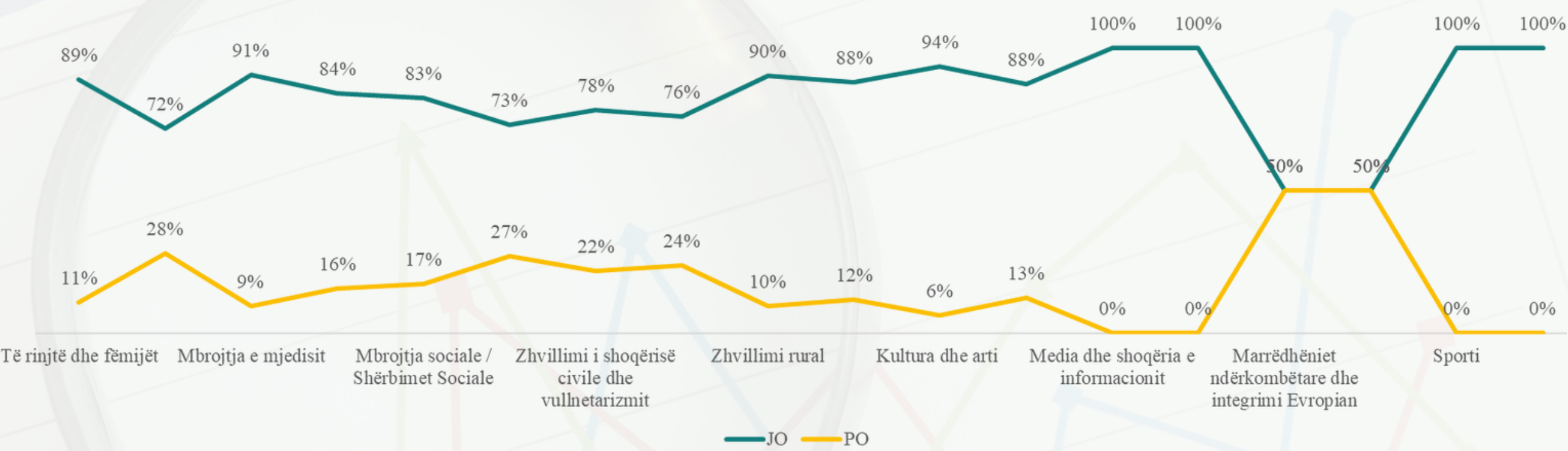

Pjesëmarrja e OSHC-ve në platforma/struktura të procesit të integrimit

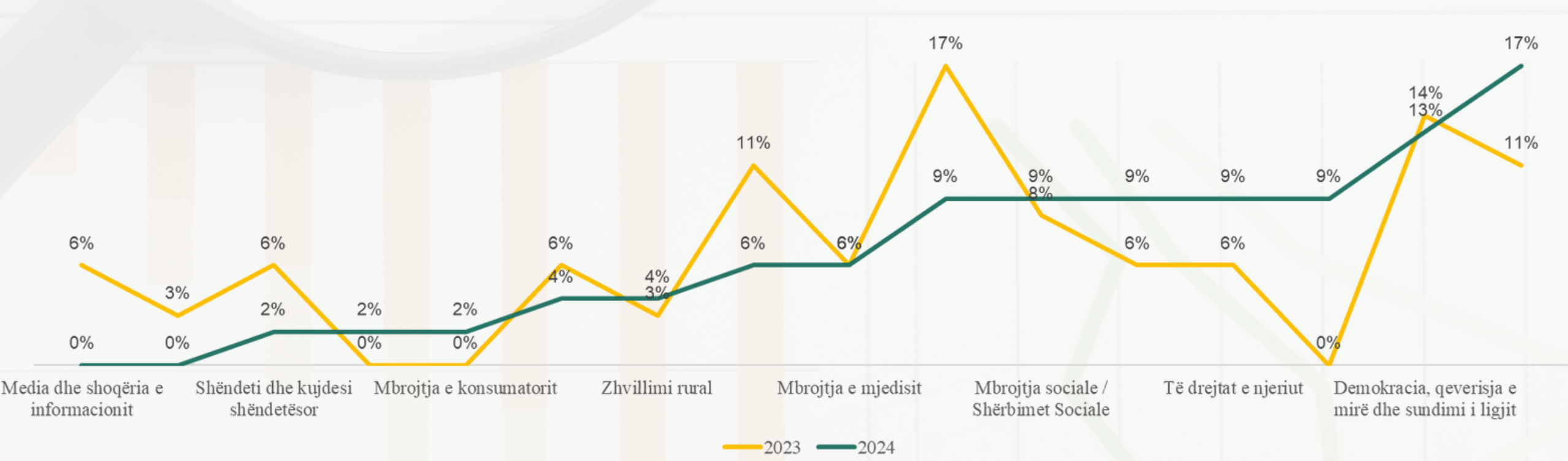
Niveli i pjesëmarrjes së OSHC-ve në platforma dhe tryeza të procesit të integrimit në vend mbetet në nivele shumë të ulta edhe gjatë vitit 2024, megjithatë ka një rritje të lehtë krahasuar me vitin e kaluar, nga 11% në 16%. Po ashtu, edhe gjatë këtij viti, OSHC-të jashtë kryeqytetit përbëjnë vetëm 3% të OSHC-ve pjesëmarrëse në këto platforma, duke u rritur nga 1% që ishte vitin e kaluar.

Pjesëmarrja e OSHC-ve në platforma/struktura të procesit të integrimit sipas fushave të veprimtarisë

Pavarësisht pjesëmarrjes së ulët të OSHC-ve të anketuara në platformat dhe strukturat e procesit të integrimit, vihet re një përfaqësim i gjerë në shumicën e fushave ku ato zhvillojnë veprimtarinë e tyre. Sipas të dhënave, fusha si media, teknologjia e informacionit dhe shërbimet për persona me nevoja të veçanta nuk përfaqësohen në strukturat dhe platformat përkatëse, edhe pse ka organizata pjesëmarrëse në vlerësim që veprojnë në këto fusha.

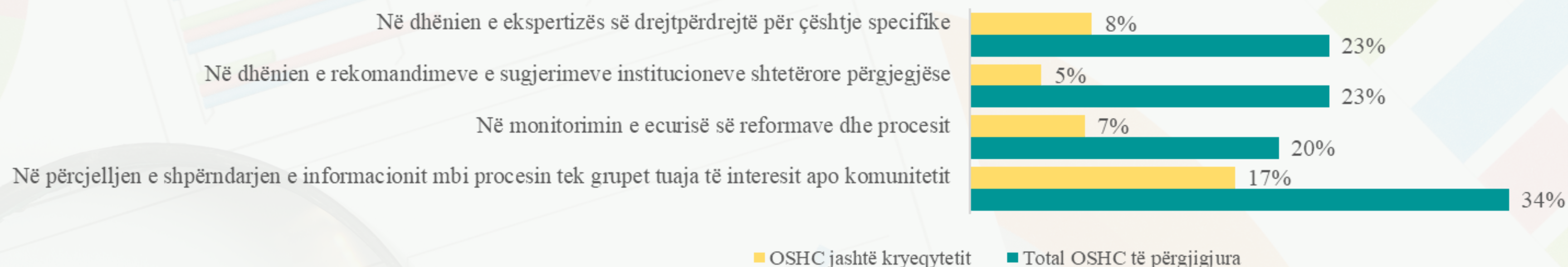
sipas fushave të veprimtarisë 2023-2024

Për shkak të ndryshimeve në kampionimin e raporteve të vlerësimit të 2023 dhe 2024, analiza krahasuese mbi përfshirjen e OSHC-ve në këto struktura është e kufizuar. Megjithatë, të dhënat tregojnë një rritje të përfshirjes së OSHC-ve që fokusohen te fuqizimi i gruas, çështjet gjinore, mbrojtja e konsumatorëve dhe kultura dhe arti, krahasuar me vitin e kaluar.

Mënyra e angazhimit të OSHC-ve në strukturat e integritetit Evropian

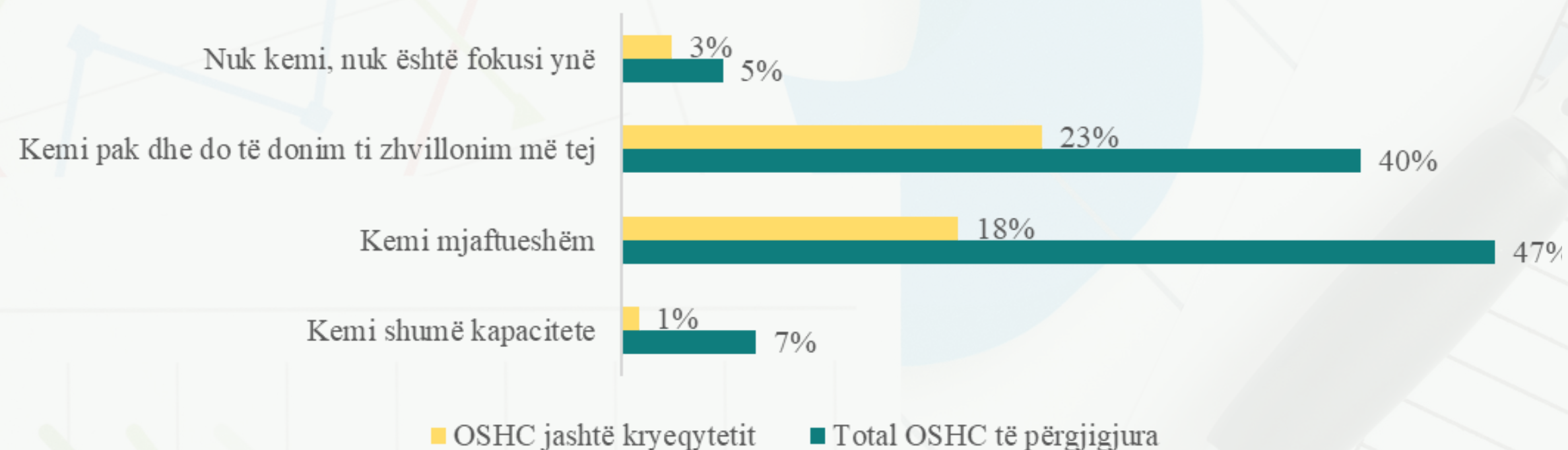
Përcjellja dhe shpërndarja e informacionit mbi procesin e integritetit tek grupet e interesit apo komuniteti vazhdon të mbetet mënyra kryesore e angazhimit të OSHC-ve, pavarësisht vendndodhjes së tyre.

Vlerësimi i kapaciteteve për t'u përfshirë në tryeza/grupe me përfaqësues të qeverisë dhe grupeve të interesit gjatë procesit të negociatave për integritetin në BE

Në krahasim me vitet e tjera, rezultatet e vlerësimit tregojnë një rritje të kapaciteteve të OSHC-ve për t'u përfshirë në tryeza/grupe pune me përfaqësues të qeverisë dhe grupeve të interesit gjatë procesit të negociatave për integritetin në BE. Kështu, në vitin 2024, kapacitetet vlerësohen si të mjaftueshme në 47% të rasteve, ndërkohë që vlerësoheshin si të pakta dhe dëshirojnë t'i zhvillojnë ato më tej nga 43% të rasteve.

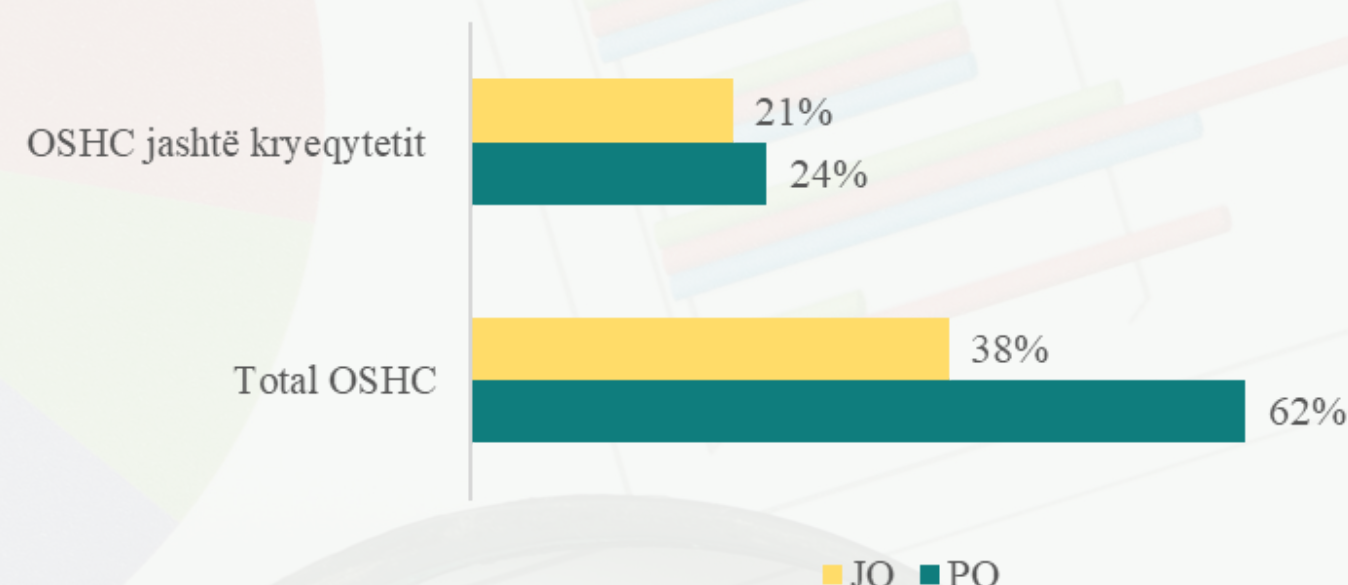
Ndërkohë nëse do të analizojmë të dhënat duke krahasuar vlerësimin e kapaciteteve sipas vendndodhjes së OSHC-ve, ato jashtë kryeqytetit i vlerësojnë kapacitete ende si të pakta dhe dëshirojnë t'i zhvillojnë më tej (40%). Vetëm 7% e OSHC-ve shprehen se kanë shumë kapacitete në këtë drejtim. Vlerësimi i kapaciteteve nuk paraqet ndryshime nëse krahasohet me fushën e veprimtarisë së OSHC-ve.

Ndër njohuritë dhe aftësitë më të nevojshme për OSHC-të që të angazhohen dhe përfshihen aktivisht në procesin e integritetit të vendit në BE-në, listohen:

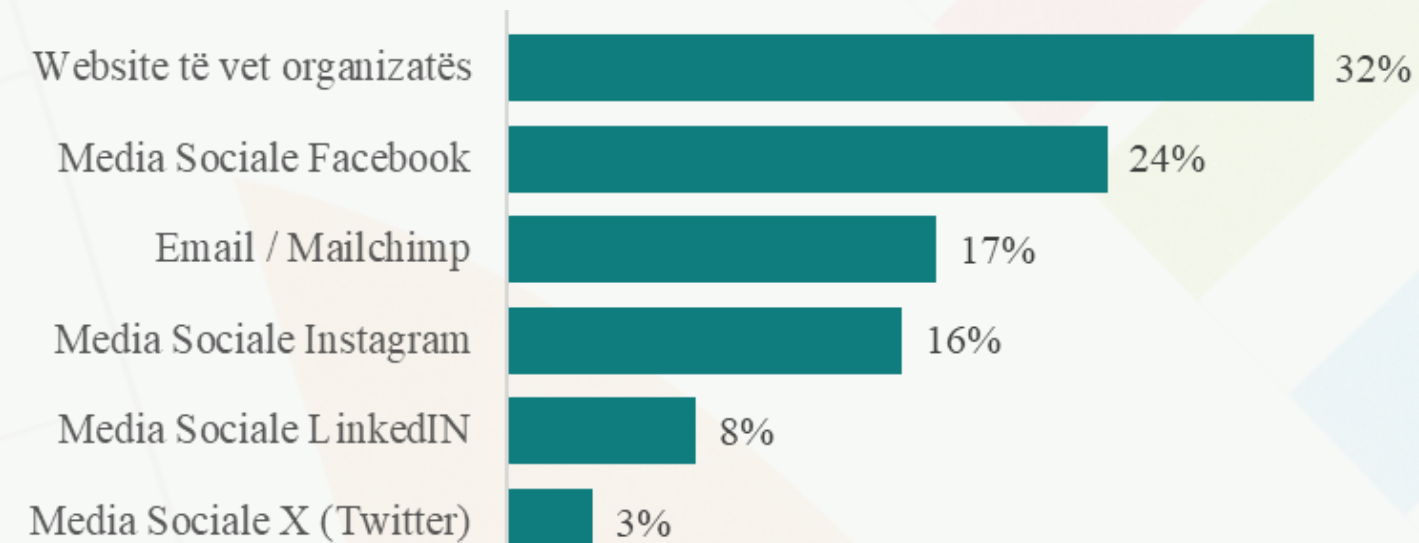
- (1) **Njohuri mbi procesin e integritetit dhe kornizën ligjore të BE-së** si kuptimi i *acquis communautaire* dhe kapitujve të negociatave; roli i institucioneve të BE-së dhe mekanizmat e vendimmarrjes dhe legjislacioni i BE-së; si dhe përafrimi me legjislacionin shqiptar.
- (2) **Aftësi për advokim dhe lobim në procesin e integritetit** ku përfshihen zhvillimi i fushatave të advokimit mbi çështje kyçe të integritetit; lobimi pranë institucioneve vendore dhe ndërkombëtare dhe nevoja për ndërtimin e rrjeteve dhe bashkëpunimit me aktorë të ndryshëm në këtë drejtim.
- (3) **Kapacitet për monitorim dhe vlerësim të reformave dhe zbatimit të politikave** duke përfshirë njohuri dhe aftësi mbi metodologjitë për monitorimin e reformave në sektorë të ndryshëm, përgatitjen e raporteve hije (shadow) mbi përparimin e Shqipërisë si dhe përdorimi i të dhënave dhe analizave për të ndikuar në politikëbërje.

Publikimi i raportit vjetor

Ndarja dhe publikimi i raportit vjetor të aktivitetit nga organizatat deklarohet nga 62% të OSHC-ve pjesëmarrëse, krahasuar me 58% një vit më parë. Megjithatë, kjo praktikë mbetet më pak e përhapur tek organizatat që veprojnë jashtë kryeqytetit.

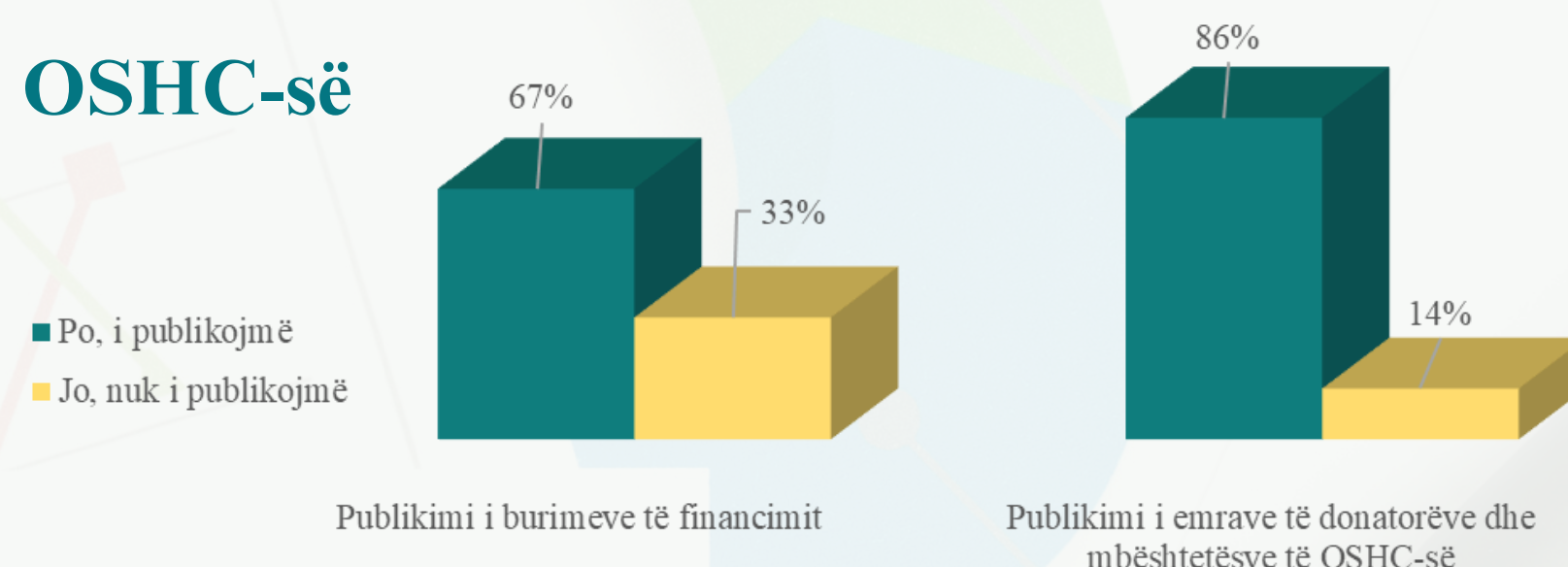
Kanalet e komunikimit ku ndahet raporti vjetor

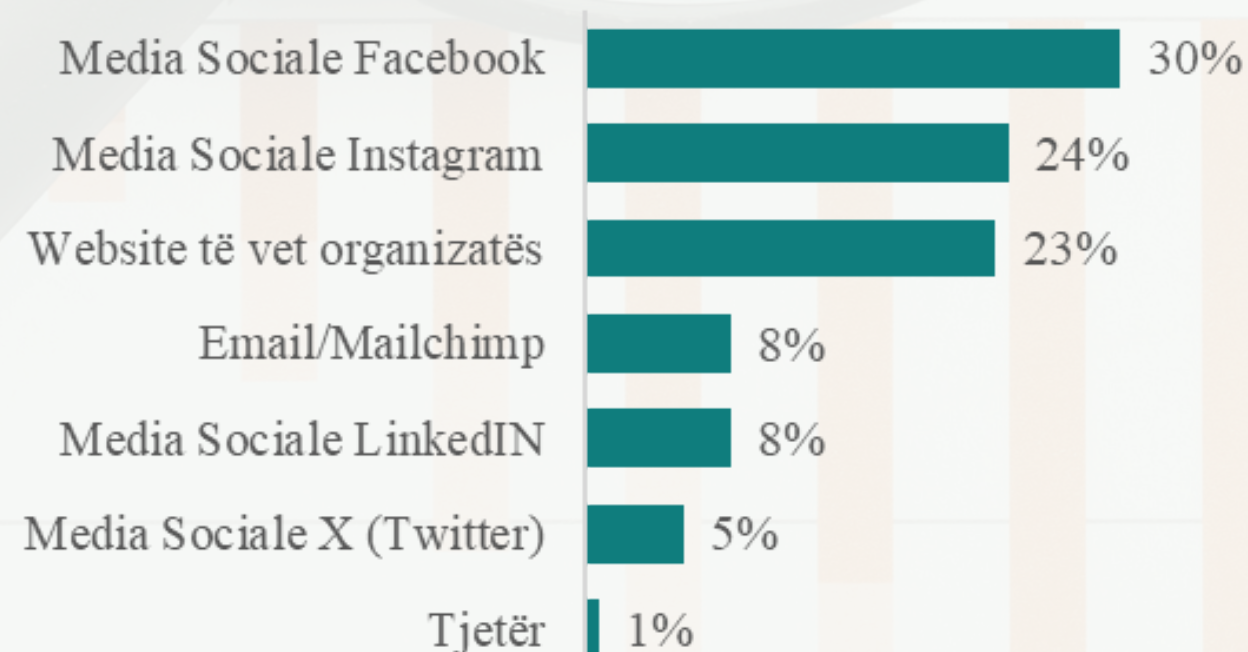
Website i organizatës vijon të mbetet kanali më i përdorur i komunikimit nga OSHC-të për ndarjen dhe publikimin e raportit vjetor, i ndjekur nga Media Sociale Facebook.

Publikimi i emrave të donatorëve dhe burimeve të financimit të OSHC-së

Të dhënat e këtij viti tregojnë një rritje të ndjeshme të transparencës nga ana e OSHC-ve, veçanërisht në publikimin e emrave të donatorëve dhe mbështetësve (nga 14% në 2023 në 86% në 2024), krahasuar me publikimin e burimeve të financimit (nga 33% në 2023 në 67% në 2024).

Kanalet e komunikimit për publikimin e burimeve të financimit dhe emrave të donatorëve dhe mbështetësve

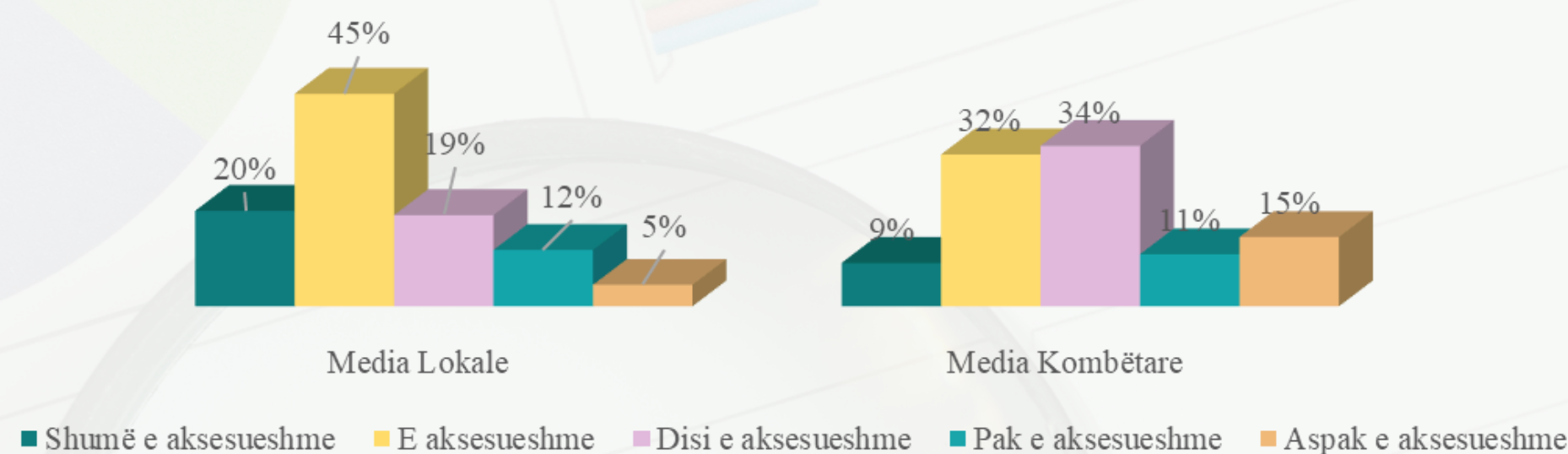
Në këtë rast, media sociale Facebook dhe Instagram rezultojnë të jenë kanalet më të përdorura në publikimin e burimeve të financimit dhe emrave të donatorëve dhe mbështetësve, pasuar nga website i vet organizatës.

Të pyetur se cilat do të ishin disa prej nevojave kryesore të tyre për rritje kapacitetesh për të qenë një organizatë sa më transparente dhe e hapur OSHC-të listojnë:

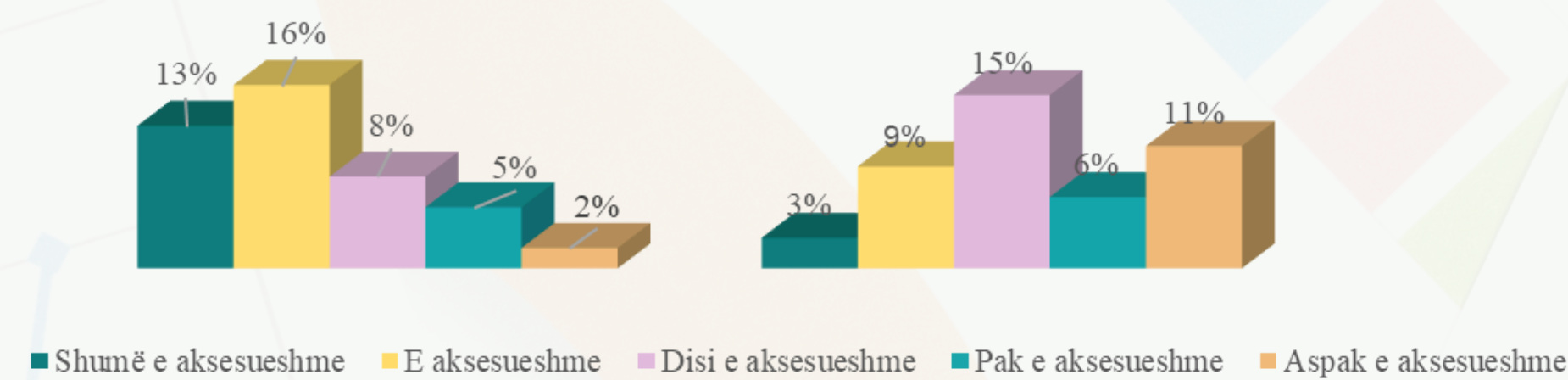
- **Rritje kapacitetesh:** OSHC-të raportojnë më së shumti nevojën për përmirësimin dhe fuqizimin e punonjësve të tyre, kundrejt transparencës dhe llogaridhënies. Nevoja për trajnime dhe mentorim mbi standardet e transparencës dhe përdorimin e mjeteve teknologjike për rritjen e llogaridhënies dhe përfshirjes së palëve të interesuara, raportohen si më kryesoret.
- **Ngritje e infrastrukturës dhe mjeteve digjitale:** Krijimi i infrastrukturës si psh: mbajtja e një faqeje interneti apo dhe mjeteve të tjera digjitale të bashkëpunimit, ndarjes së informacionit dhe komunikimit shihen si të nevojshme për të siguruar transparencë në aktivitetet e organizatës.
- **Mbështetje financiare:** Sigurimi i burimeve financiare për qëndrueshmërinë e organizatës konsiderohet si një parakusht për ndërtimin e kapaciteteve dhe zhvillimin e mjeteve që ndihmojnë në përmirësimin e transparencës dhe llogaridhënies.

Media lokale vijon të mbetet më e aksesueshme për OSHC-të pjesëmarrëse, krahasuar me atë kombëtare. Kështu, OSHC-të e përgjigjura, e vlerësojnë median lokale në përqindje më të madhe *si të aksesueshme dhe shumë të aksesueshme*, ndërkohë që media kombëtare në përqindjen më të madhe klasifikohet si *disi e aksesueshme dhe e aksesueshme*, nga totali i përgjigjeve. E njëjta situatë paraqitet edhe nëse krahasojmë të dhënat bazuar në vendndodhjen e OSHC-ve.

Akresi i OSHC-ve në media

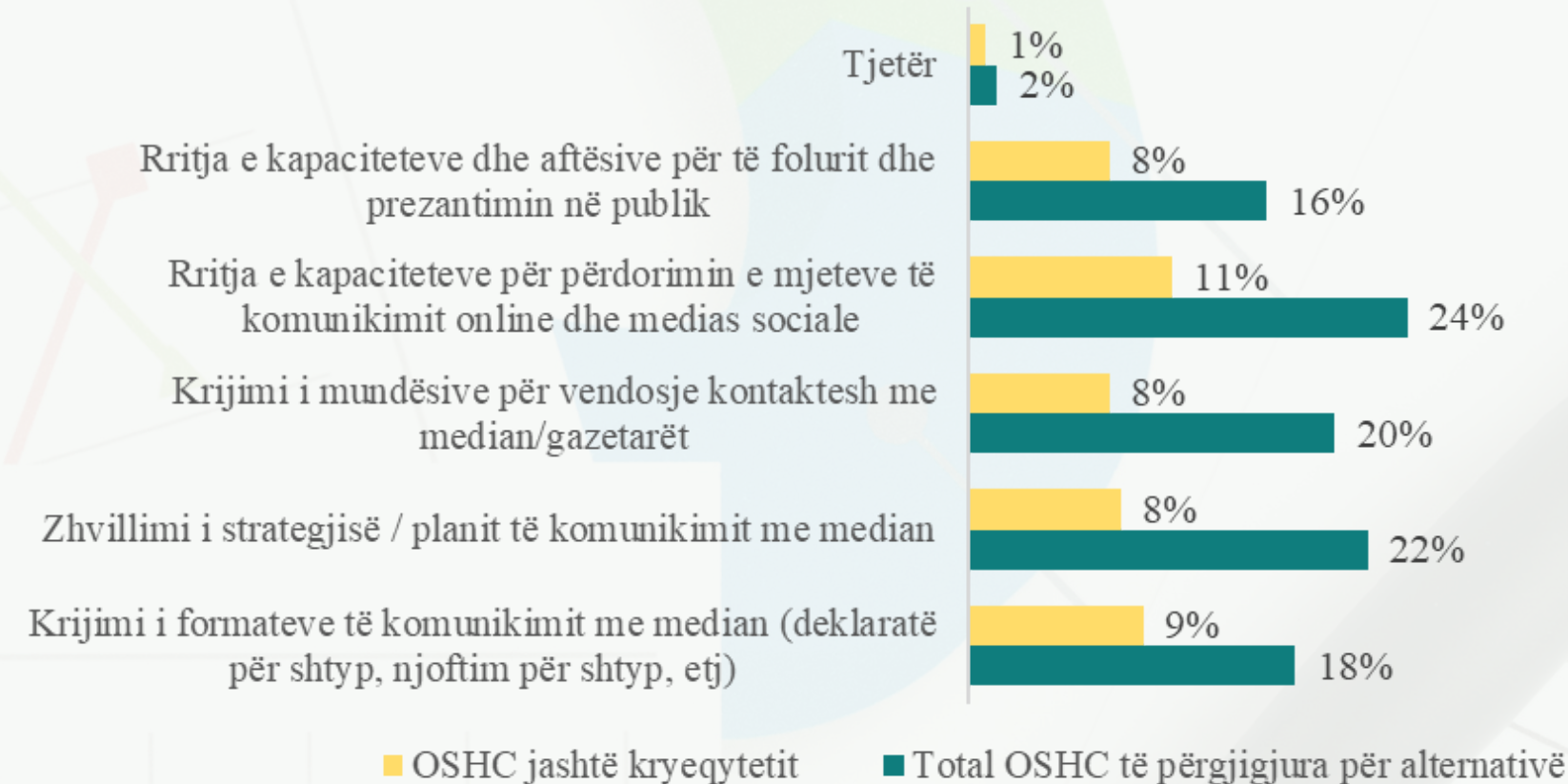

Akresi i OSHC-ve jashtë kryeqytetit në media

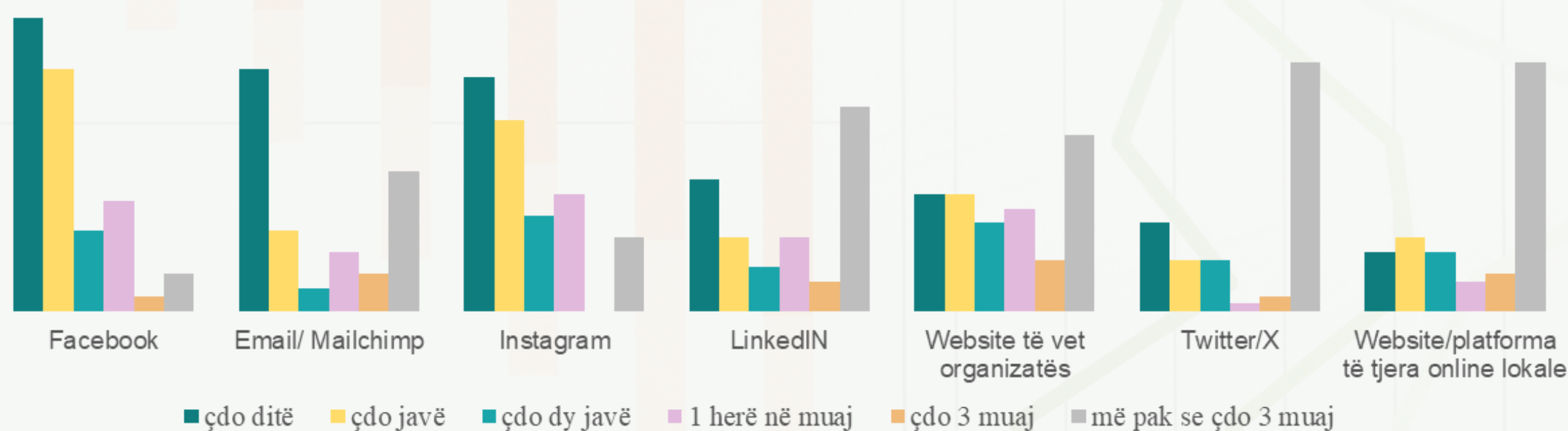

Nevojat e OSHC-ve për një bashkëpunimin më efektiv me median në përgjithësi dhe sipas vendndodhjes*

Rritja e kapaciteteve për përdorimin e mjeteve të komunikimit online dhe medias sociale renditet si nevoja më e lartë e OSHC-ve për një bashkëpunim më efektiv me median, kjo pavarësisht vendndodhjes së tyre. OSHC-të e vendosura jashtë kryeqytetit rezultojnë të kenë nevoja për rritje kapacitetesh edhe në krijimin e formateve të komunikimit me median si deklarata apo njoftime për shtyp, krahasimisht me OSHC-të e tjera të cilat si nevojë të dytë rendisin më së shumti zhvillimin e strategjive apo planeve të komunikimit me median.

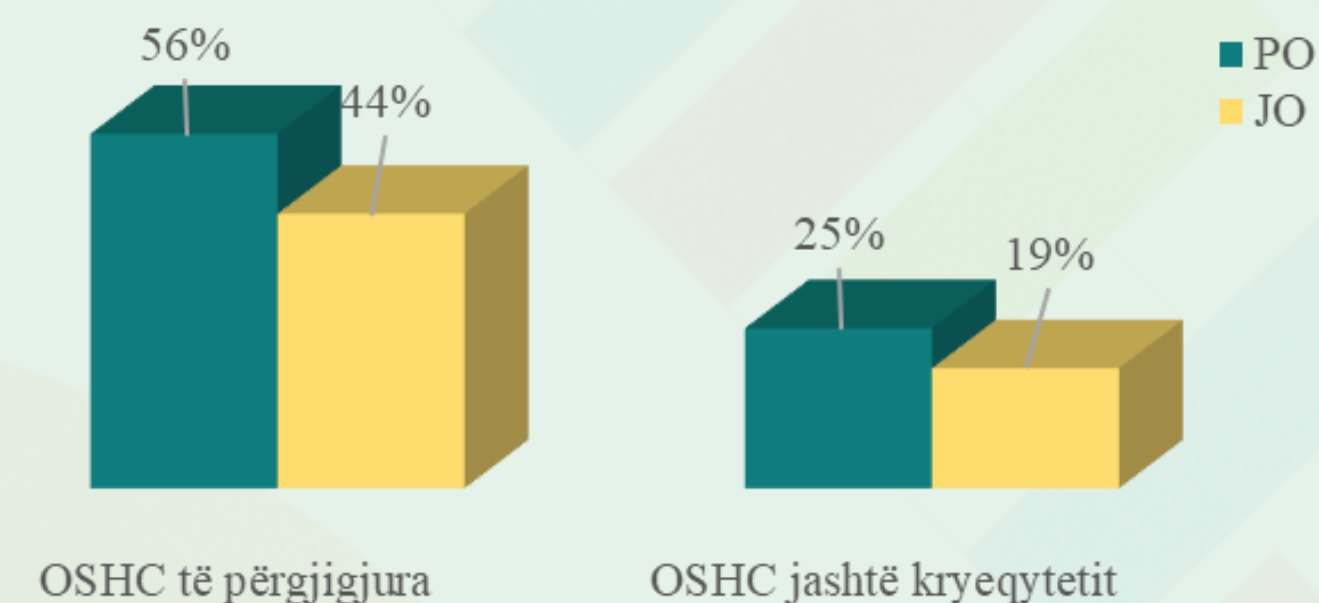
Kanalet e komunikimit që përdoren më së shumti dhe përditësimi i tyre*

Mediat sociale vijojnë të jenë ndër kanalet më të përdorura të komunikimit nga OSHC-të edhe gjatë vitit 2024, me një frekuencë të lartë përditësimi. Facebook mbetet platforma më e përdorur, e ndjekur nga email/Mailchimp dhe rrjete të tjera sociale.

Bashkëpunimi i OSHC-ve me sektorin privat

Bashkëpunimi me sektorin privat, mbetet në të njëjtat nivele sikurse vitin e shkuar me 56% të OSHC-ve pjesëmarrëse në vlerësim që pohojnë se kanë bashkëpunuar.

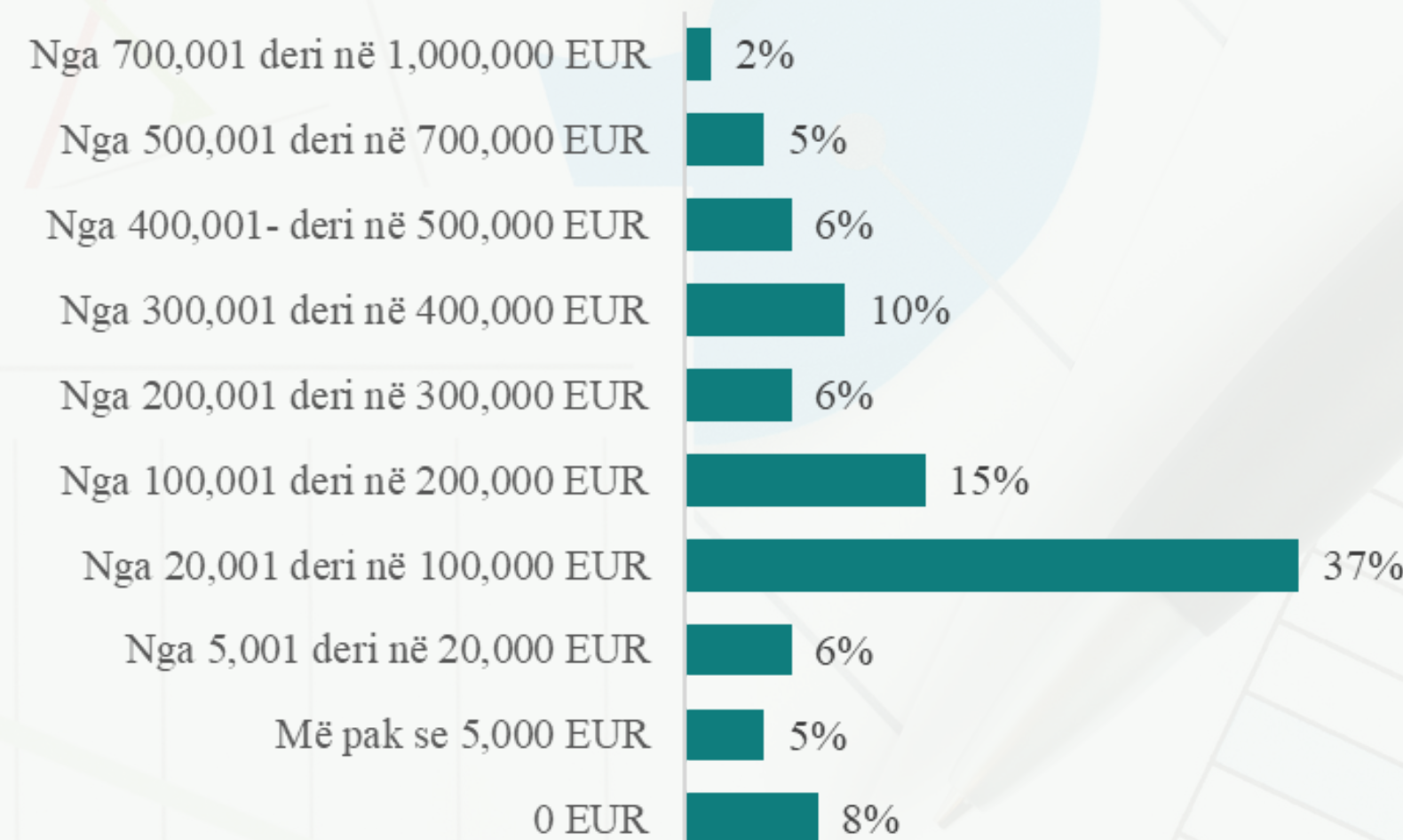
sipas fushave të veprimtarisë*

OSHC-të që punojnë me të rinjtë dhe fëmijët, në fushën e mbrojtjes sociale/shërbimeve sociale, si dhe ato që merren me fuqizimin e gruas dhe çështjet gjinore, rezultojnë të kenë bashkëpunim më të lartë me bizneset, krahasuar me organizata që punojnë në fusha të tjera. Bashkëpunimi me sektorin privat është i pranishëm si te organizatat e reja, ashtu edhe te ato më të vjetra.

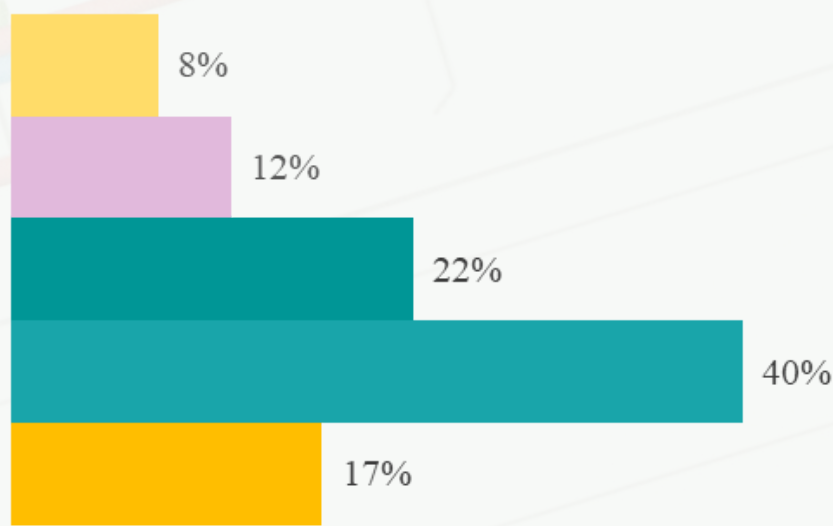
sipas buxhetit*

E njëjta situatë paraqitet edhe kur analizohet lidhja midis buxhetit të OSHC-ve dhe bashkëpunimit me sektorin privat. Bashkëpunimi është i pranishëm në të gjitha kategoritë e OSHC-ve, pavarësisht buxhetit të tyre vjetor, dhe shfaqet në përqindje pothuajse të barabarta. Përfshirja bëjnë OSHC-të me buxhet 20,000-100,000 EUR, ku niveli i bashkëpunimit është më i lartë, por kjo edhe për shkak të numrit më të madh të OSHC-ve të përfshira në këtë kategori buxheti.

Bashkëpunimi i OSHC-ve me sektorin privat

Forma më e përhapur e bashkëpunimit OSHC-Biznes vijon të mbetet organizimi i aktiviteteve të përbashkëta, ndjekur nga dhënia e kontributeve in kind nga biznesi për target grupet me të cilat OSHC-të punojnë apo shërbimet dhe aktivitetet e organizatës.

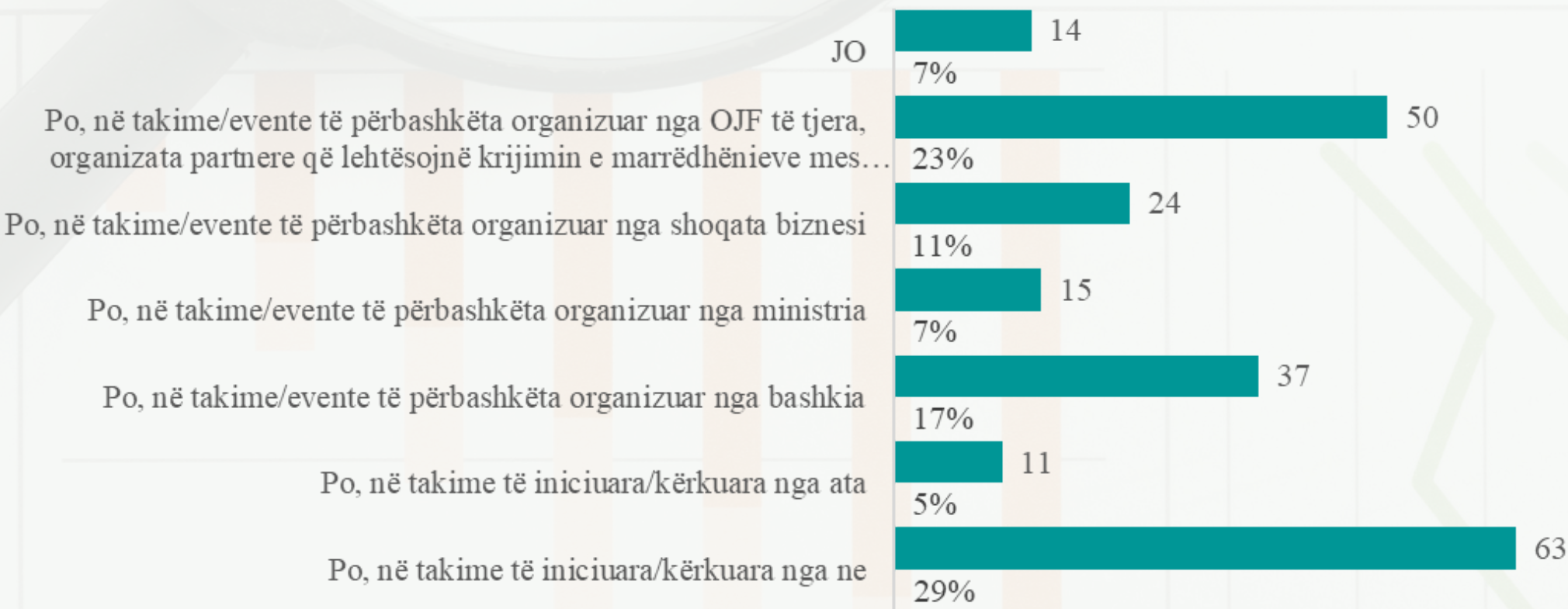

- Blerje nga biznese të produkteve me pagesë të prodhuara nga grupet me të cilat punojmë
- Blerje nga biznese të shërbimeve me pagesë (trajnime, ekspertizë etj) apo marrje me qira të aseteve të organizatës
- Dhënie kontributi in kind nga biznesi për target grupet me të cilat punojmë/shërbimet/aktivitetet e organizatës
- Organizimin e aktiviteteve të përbashkëta
- Kemi marrë fonde financiare prej tyre për nismat e organizatës

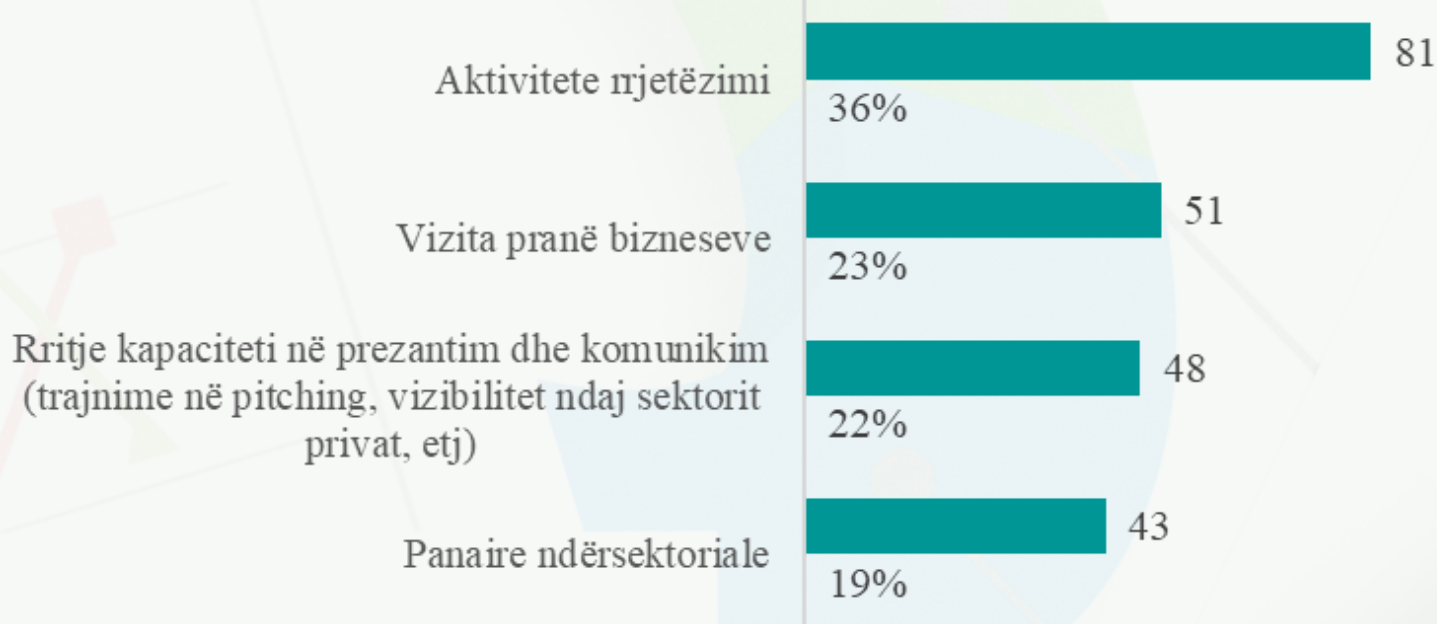
Njohja e biznesit me OSHC-të dhe veprimtarinë e tyre

87% e OSHC-ve pjesëmarrëse në vlerësim, pohojnë se bizneset në qytetin/rajonin e tyre kanë dijeni mbi aktivitetin e tyre. Megjithatë, njohja OSHC-Biznes ka ardhur kryesisht me nismë të OSHC-ve, nga takime të iniciuara/ kërkuara nga vetë ato.

Një tjetër formë e përhapur është njohja në takime/ evente të përbashkëta organizuar nga OSHC të tjera partnere që kryesisht lehtësojnë krijimin e marrëdhënieve mes sektorëve. Vetëm në 5% të rasteve, njohja ka ardhur me nismë/kërkesë të biznesit në takime të kërkuara nga ata.

Forma më produktive për bashkëpunim me biznesin

Aktivitetet e rrjetëzimit konsiderohen si forma më produktive për rritjen e bashkëpunimit OSHC - Biznes, pasuar nga vizitat pranë bizneseve.

PËRFUNDIME

- Në këtë vlerësim morën pjesë 110 organizata nga të gjitha qarqet e Shqipërisë, nga ku 55% e OSHC-ve pjesëmarrëse janë të vendosura në Tiranë, çka tregon një përfaqësim të lartë të organizatave urbane në raport me ato rurale.
- Shoqata mbetet forma më e zakonshme e regjistrimit të OSHC-ve (49%), ndërsa grupimet informale vijojnë të jenë të pranishme në kampionim.
- Rreth 77% e OSHC-ve jashtë Tiranës ushtrojnë aktivitetin kryesisht në nivel lokal, ndërsa ato në kryeqytet kanë një shtrirje kombëtare.
- Të rinjtë dhe fëmijët janë grupet më të mbështetura nga OSHC-të, ndjekur nga fuqizimi i gruas dhe mbrojtja e mjedisit.

Qeverisja organizative, zhvillimi dhe menaxhimi organizativ:

- Qëndrueshmëria financiare vijon të jetë sfida kryesore për OSHC-të, pavarësisht vendndodhjes dhe përvojës së tyre. Grante ose kontrata nga donatorët e huaj mbeten burimi kryesor i financimit për OSHC-të, ndërsa financimi nga pushteti vendor dhe bizneset mbetet në nivele të ulëta.
- Pjesa më e madhe e OSHC-ve (34%) operojnë me buxhete midis 20,001 dhe 100,000 EUR, ndërsa 15% kanë buxhet minimal (0-5,000 EUR), kryesisht organizata jashtë kryeqytetit. Vetëm 9% e OSHC-ve raportojnë buxhete mbi 400,000 EUR, dhe shumica e tyre janë të vendosura në Tiranë.
- Ngritja e fondeve dhe burimet e financimit për OSHC-të, si dhe programet e financimit të BE-së, vijojnë të rezultojnë si temat më me interes për rritjen e kapaciteteve.
- Procedurat e fiskalizimit dhe rimbursimi i TVSH-së vijojnë të mbeten ndër çështjet me interes më të lartë për OSHC-të, veçanërisht ato jashtë kryeqytetit.
- Monitorimi dhe vlerësimi i projekteve mbetet një aspekt me prioritet të lartë për zhvillimin organizativ, pasuar nga nevoja për hartimin e planeve strategjike.
- Pavarësisht sfidave, ka një rritje të perceptimit të kapaciteteve të OSHC-ve për menaxhimin e tyre, duke treguar një trend pozitiv në ndërtimin e strukturave të brendshme të qëndrueshme.

Pjesëmarrja e OSHC-ve në politikëbërje:

- 66% e OSHC-ve janë përfshirë në fushata advokimi gjatë vitit 2024, kryesisht në bashkëpunim me OSHC-të e tjera apo si pjesë e rrjeteve dhe koalicioneve, dhe më pak individualisht.
- Të dhënat tregojnë se OSHC-të me një numër më të madh punonjësish janë më të angazhuara në fushata advokimi, ndërsa ato me kapacitete më të vogla njerëzore kanë një përfshirje më të ulët në këto aktivitete.
- Mungesa e kapaciteteve njerëzore dhe financiare vijojnë të mbeten dy arsyt kryesore për mosangazhim më të gjerë në advokim.
- 76% e OSHC-ve raportojnë që janë pjesë e një rrjeti ose koalicioni, por efektiviteti i këtyre rrjeteve mbetet i diskutueshëm për të ndikuar fuqishëm në politikëbërje.
- 56% e OSHC-ve raportojnë se NUK janë përfshirë në procese konsultimi në nivel qendror gjatë 2024, me një mungesë të theksuar të OSHC-ve jashtë Tiranës (71%). Ndërkohë, pjesëmarrja në nivel vendor është më e lartë, ku 59% e OSHC-ve janë përfshirë në konsultime mbi politika lokale, kryesisht për çështje që prekin drejtpërdrejt komunitetin e tyre.
- Mungesa e informacionit dhe ftesave nga institucionet publike vijon të jetë një faktor kyç që pengon përfshirjen e OSHC-ve në politikëbërje.
- Gjithashtu, nevoja për rritjen e kapaciteteve në hartimin e dokumenteve të politikave dhe përmirësimin e aftësive për lobim dhe avokim mbetet një prioritet për OSHC-të pjesëmarrëse në vlerësim.

Pjesëmarrja e OSHC-ve në procesin e integrimit Evropian:

- 80% e OSHC-ve pohojnë se janë përfshirë në procesin e integrimit të vendit në BE, por përfshirja e tyre mbetet sipërfaqësore.
- Vetëm 16% e OSHC-ve kanë marrë pjesë në platforma dhe tryeza të procesit të integrimit, ku organizatat jashtë kryeqytetit janë më pak të përfaqësuara.
- 55% e OSHC-ve vlerësojnë se kanë njohuri mbi strukturat e integrimit evropian, por ky nivel njohurish mbetet mesatar. Kjo tregon nevojën për mbështetje të dedikuar për OSHC-të në këtë drejtim.

Transparenca me publikun:

- 62% e OSHC-ve deklarojnë se i publikojnë raportet e tyre vjetore, por kjo praktikë është më e përhapur në kryeqytet sesa në rajonet e tjera.
- OSHC-të raportojnë se Facebook dhe Instagram janë kanalet kryesore të komunikimit me publikun, duke e përdorur këto platforma për të ndarë informacion mbi burimet e tyre të financimit dhe aktivitetet kryesore.
- Nevoja kryesore e OSHC-ve për të përmirësuar transparencën është fuqizimi i kapaciteteve të stafit dhe krijimi i infrastrukturës digjitale.

Bashkëpunimi OSHC - Media:

- Media lokale vijon të mbetet më e aksesueshme për OSHC-të sesa media kombëtare.
- Facebook është platforma më e përdorur nga OSHC-të për komunikim, pasuar nga email-et dhe mediat e tjera sociale.
- Rritja e kapaciteteve për përdorimin e mediave sociale dhe zhvillimi i strategjive të komunikimit mbeten nevoja të mëdha për OSHC-të për rritjen e bashkëpunimit me median.
- OSHC-të jashtë kryeqytetit raportojnë nevojë më të madhe për aftësim në hartimin e deklaratave për shtyp dhe ndërtimin e marrëdhënieve të qëndrueshme me median.

Marrëdhënia me sektorin privat:

- 56% e OSHC-ve raportojnë se kanë bashkëpunuar me sektorin privat, por ky bashkëpunim mbetet sporadik dhe i orientuar më shumë drejt eventeve të përbashkëta sesa mbështetjes së qëndrueshme.
- Vetëm 5% e rasteve të njohjes OSHC-Biznes kanë ardhur me nismën e sektorit privat, çka tregon një angazhim të ulët nga ana e bizneseve.
- Aktivitetet e rrjetëzimit dhe vizitat në biznese mbeten format më efektive për forcimin e bashkëpunimit midis dy sektorëve.

